

ลำดับเหตุการณ์สำคัญ
 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
 และขบวนองค์กรชุมชน
จดหมายเหตุ
พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๖๓

พอช. CODI 2020

**พลังองค์กรชุมชน
 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน**

พอช. - CODI

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)
 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ลำดับเหตุการณ์สำคัญ
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
และขบวนการองค์กรชุมชน
พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๖๓
จดหมายเหตุ

พอช. CODI
2020

พลังองค์กรชุมชน
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

จดหมายเหตุ ๒๐ ปี พอช.

ที่ปรึกษา
ผู้เรียบเรียง

สมชาติ ภาระสุวรรณ
อัมพร แก้วหนู
นาฏวิภา ชลิตานนท์
อุดมศรี ศิริลักษณ์พร
สุธิดา บัวสุขเกษม

พิมพ์ครั้งแรก
จำนวนพิมพ์
จัดพิมพ์โดย

สิงหาคม ๒๕๖๓

๓,๐๐๐ เล่ม

สำนักพัฒนานวัตกรรมชุมชนจัดการความรู้และสื่อสาร

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)

๙๑๒ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐

โทรศัพท์ ๐-๒๓๗๘-๘๓๐๐

โทรสาร ๐-๒๓๗๘-๘๓๒๑

e-mail : codi@codi.or.th

www.codi.or.th

คำนำ

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นองค์การมหาชนแห่งแรกๆ ที่จัดตั้งขึ้นในปี ๒๕๔๓ ด้วยมุ่งหวังว่าองค์การมหาชนจะเป็นทางเลือกหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการของรัฐต่อประชาชน ตลอดสองทศวรรษที่ผ่านมา พอช. ได้มุ่งมั่นทำงานตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. ฉบับนี้ ด้วยการออกแบบการบริหารจัดการองค์กรให้เล็ก กระทัดรัด มีความคล่องตัว และที่สำคัญคือ ให้ประชาชนเจ้าของประเทศเข้ามาร่วมบริหารจัดการองค์กร ในรูปแบบและระดับต่างๆ ทุกระดับ

เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะขององค์กรที่เรียกว่า “องค์การมหาชน” ปรัชญาสำคัญของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนคือ การสนับสนุนให้องค์กรชุมชนเป็นแกนหลักในการพัฒนา “วิธีคิด” นี้ มีพุดถึงกันทั่วไปในแวดวงการพัฒนาสังคมปัจจุบัน แต่จุดสำคัญคือ “วิธีทำ” นั้นต่างหาก ที่สะท้อนวิธีคิดนี้มากน้อยเพียงใด เพราะคำว่าองค์กรชุมชนเป็นแกนกลางในการพัฒนาจะไม่ใช่การพัฒนาแบบ “ประชาชนมีส่วนร่วม” แนวคิดประชาชนมีส่วนร่วมย่อหมายถึงว่า คนอื่นๆ เป็นเจ้าของโครงการ พัฒนาและกิจกรรม แต่ให้ประชาชนเข้ามา “มีส่วนร่วม” ในขณะที่องค์กรชุมชนเป็นกลางในการพัฒนาหมายถึงองค์กรชุมชนเป็นเจ้าของโครงการและกิจกรรมการพัฒนา แต่คนหรือภาคส่วนอื่นๆ มาร่วม มาสนับสนุน ความพยายามของ พอช. คือ ผลักดันการพัฒนาสังคมไปในทิศทางนี้

เพราะสถาบันเชื่อว่า นี่คือนโยบายการพัฒนาไปสู่ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” ที่เราทุกคนมุ่งหวัง บันทึกเหตุการณ์สำคัญในช่วง ๒๐ กว่าปีที่ผ่านมาของ พอช. ฉบับนี้จะบอกเล่าเรื่องราวการจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ซึ่งใช้เวลาถึง ๗ ปี ๔ รัฐบาล ตั้งแต่การก่อตั้งจนทำงานมาถึงปัจจุบันว่า พอช. ได้แปรเปลี่ยนแนวคิด องค์กรชุมชนเป็นแกนกลางในการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติอย่างไร

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)
สิงหาคม ๒๕๖๓

พอช. CODI 2020

พลังองค์กรชุมชน
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

“โครงสร้างของคณะกรรมการ พอช.
เป็นโครงสร้างแห่งความร่วมมือ
ไม่ใช่เป็นโครงสร้างของการหวงอำนาจ
แต่เป็นพลังแห่งความร่วมมือ
ระหว่าง ๓ กลุ่มคน คือ
กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
และกลุ่มข้าราชการ
ซึ่งต่างจากโครงสร้างในระบบทั่วไป
และโครงสร้างทางการเมือง ที่บางที่ต้องการแบ่งว่า
พรรคนี้เท่าไหน เพื่อจะได้ถ่วงอำนาจกัน
แต่ของ พอช. ตรงกันข้าม”

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม

ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน คนที่ ๑

CODI

Community
Organization
Development
Institute
(public organization)

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)

ความเป็นมา

การจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้เริ่มดำเนินการเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๓๗ หน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม ได้ประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดตั้งองค์กรที่จะทำหน้าที่สนับสนุนการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง เพื่อเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ต่อมาในปี ๒๕๓๘ กระทรวงการคลังและภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมจัดทำแผนการเงินการคลังขึ้น ภายใต้มาตรการสนับสนุนการพัฒนาองค์กรชุมชน ให้ครอบคลุมทั้งเมืองและชนบท โดยมีข้อเสนอให้รวม ๒ หน่วยงาน คือ สำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง ในสังกัดการเคหะแห่งชาติ และ สำนักงานกองทุนพัฒนาชนบท ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เข้าด้วยกัน

ระหว่างปี ๒๕๓๘-๒๕๔๓ ได้มีการประชุมสัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ องค์กรชุมชนเมืองและชนบท องค์กรพัฒนาเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิ รวม ๘ เวที มีหน่วยงานเข้าร่วมระดมความคิดเห็น ๑๐๑ องค์กร จนมีข้อสรุปให้มีการจัดตั้งองค์กรเพื่อสนับสนุนกระบวนการพัฒนาและสนับสนุนการเงินแก่องค์กรชุมชน ในรูปแบบองค์การมหาชน โดยใช้ชื่อองค์กรว่า “สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน” เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๓

วางศิลาฤกษ์สำนักงานใหม่ที่ถนนนวมินทร์
เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๘

ลำดับเหตุการณ์สำคัญ

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนและขบวนการองค์กรชุมชน

๒๕๓๕ - ๒๕๖๓

ก่อนการจัดตั้ง พอช. ๒๕๓๕ - ๒๕๔๓

๒๕๓๕

สำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง (พชม.)

รัฐบาลสมัยนายโกนันทน์ ปันยารชุน อนุมัติงบประมาณ ๑,๒๕๐ ล้านบาท สนับสนุนโครงการพัฒนาคนจนเมือง โดยจัดตั้งเป็นโครงการพิเศษภายใต้การเคหะแห่งชาติ มีการจัดตั้งสำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง (พชม.) เพื่อบริหารจัดการกองทุนที่รัฐบาลอนุมัติ มีการกำหนดการให้สินเชื่อจากกองทุนนี้เป็น ๓ ประเภท คือ สินเชื่อเพื่อพัฒนาอาชีพ สินเชื่อหมุนเวียน และสินเชื่อเพื่อพัฒนาที่อยู่อาศัย

ผู้บริหารสำนักงาน
พัฒนาชุมชนเมืองและ
ผู้นำชุมชน ในปี ๒๕๓๕

๒๕๓๗

๑๔-๑๖ ตุลาคม : เริ่มความคิด จากแนวทางการพัฒนาในแผนฯ ๘ ที่เน้นการพัฒนาแบบองค์รวม จึงมีการสัมมนา “มาตรการของรัฐบาลในการพัฒนาชนบท และกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค : ดีพอหรือยังและควรปรับปรุงอย่างไร” ซึ่งมูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย จัดขึ้นที่ศูนย์ฝึกอบรมธนาคารไทยพาณิชย์ หาดตะวันออก จ.ชลบุรี มีการระดมความคิดแนวทางการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค ๓ แนวทาง ได้แก่ การพัฒนาองค์กรชุมชน การพัฒนาองค์กรหลักเพื่อการพัฒนาในชนบท การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและการสร้างอาชีพเสริมในชนบท โดยมีมาตรการ/ประเด็นที่ควรมีการศึกษาพิจารณาต่อประการหนึ่ง คือ การเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรชาวบ้าน และองค์กรในระดับท้องถิ่นภูมิภาค

๒๕๓๘

๑๑-๑๒ พฤศจิกายน : เสนอธนาคาร

เพื่อชุมชน มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ร่วมกับบริษัทบางจากฯ จัดสัมมนา “การส่งเสริมองค์กรชุมชนและแก้ปัญหาสังคมด้วยมาตรการทางเศรษฐกิจการเงินการคลัง และอื่นๆ”

ผลการสัมมนาได้มีข้อเสนอเรื่องมาตรการการเงิน เพื่อเสริมสร้างขบวนการออมทรัพย์ชุมชน เสนอให้จัดตั้ง “ธนาคารเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชน”

โดยเริ่มต้นจากการรวมกิจการที่มีงบประมาณ และดำเนินการอยู่แล้ว คือ โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท และสำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง

โดยเสนอให้ออก พ.ร.บ. จัดตั้ง ต่อมา คณะกรรมการนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น (กนท.) ซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน (นายชวน หลีกภัย) ได้แต่งตั้ง

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจด้านการเงิน การคลังเพื่อสังคม โดยปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธาน คณะอนุกรรมการฯ ชุดดังกล่าว

ได้ดำเนินการยกร่าง แผนแม่บทการเงิน การคลังเพื่อสังคม ตามข้อเสนอจากการสัมมนา

๒๕๓๗

๒๑ กุมภาพันธ์ :

แผนแม่บทการเงินการคลัง กระทรวงการคลังจัดสัมมนาระดับชาติ เรื่องแผนแม่บทการเงินการคลังเพื่อสังคมที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ซึ่งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจด้านการเงินการคลังเพื่อสังคมได้นำเสนอแผนฯ ที่ยกร่างโดยมีผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมสัมมนาและให้ข้อคิดเห็นอย่างกว้างขวาง

๑๑ เมษายน : “บริษัทพัฒนาองค์กรชุมชน”

กนภ.ได้รับหลักการร่างแผนแม่บทการเงินการคลังเพื่อสังคมและพิจารณามาตรการตั้งธนาคารเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชน ซึ่งที่ประชุมมอบหมายให้กระทรวงการคลังศึกษาและเสนอความเห็น ข้อดี ข้อเสียในการจัดตั้งธนาคารเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนเป็นหน่วยงานอิสระหรือเป็นส่วนหนึ่งของธนาคารออมสิน กระทรวงการคลังได้ดำเนินการตามมติ กนภ. โดยได้พิจารณาจัดทำข้อเสนอการจัดตั้งสถาบันการเงินในรูปของ “บริษัทพัฒนาองค์กรชุมชน”

๑๒ มิถุนายน : กนภ. ได้มีมติให้กระทรวงการคลังหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงแบบวิธีการจัดตั้งบริษัทพัฒนาองค์กรชุมชน บทบาท อำนาจหน้าที่ และกลุ่มเป้าหมาย การดำเนินงานของบริษัท เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

๒๕ กรกฎาคม : เสนอโอน พชม.

คณะกรรมการโครงการพัฒนาคนจนในเมืองได้เสนอเรื่องพิจารณาหลักการที่จะโอนกิจการสำนักงานพัฒนาชุมชนเมืองไปอยู่ในบริษัทพัฒนาองค์กรชุมชน ให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาคณะกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายแผนงานและโครงการก่อสร้างพิจารณา ซึ่งคณะอนุกรรมการมีมติเห็นชอบในหลักการให้โอนกิจการ พชม. ไปเป็นส่วนหนึ่งของบริษัท

๘ สิงหาคม : กนภ. มีมติให้อนุมัติการจัดตั้ง

“บริษัทพัฒนาองค์กรชุมชน” ตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ โดยให้กระทรวงการคลังร่วมกับเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายโกศล พลกุล) ร่วมกันพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อจัดตั้งบริษัทฯ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในขณะเดียวกันก็ให้พิจารณาความจำเป็นหากต้องออกเป็น พ.ร.บ. ควบคู่กันไปด้วย และให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดูแลการจัดตั้งบริษัทพัฒนาองค์กรชุมชนตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ พร้อมทั้งนำข้อสังเกตในองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจของที่ประชุมไปประกอบการพิจารณา

๒๓ สิงหาคม: กระทรวงการคลังโดยสำนักงาน

เศรษฐกิจการคลัง ได้ยกร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเป็น “องค์การพัฒนาองค์กรชุมชน” และจะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งต่อไปโดยเร็ว

๗ กันยายน : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

พชม. ร่วมกับ สฟช. จัดสัมมนาเรื่อง สถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชน โดยผู้เข้าร่วมสัมมนาจากผู้นำชุมชนเมือง ๓๒ คน ชุมชนชนบท ๒๑ คน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม ๘๐ คน โดยปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานเปิดการสัมมนา ซึ่งผลการสัมมนาได้มีข้อสรุปร่วมกันว่าองค์กรที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ควรใช้ชื่อว่า “สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน” แหล่งที่มาของเงินทุนควรมาจากภาครัฐ เงินร่วมทุนจากองค์กรชุมชนและแหล่งสนับสนุนอื่น องค์ประกอบคณะกรรมการให้มีผู้แทนชุมชนเพิ่มขึ้น โดยอาจลดจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิลง มีจุดหมายปลายทางสำคัญ คือ ประชาชนเป็นเจ้าของ และให้มีการเปิดเผยร่าง พระราชกฤษฎีกาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วถึง

๑๑ กันยายน : พชม. ในฐานะผู้ร่วมจัดสัมมนา ได้ส่งเรื่องข้อเสนอของผู้นำชุมชนจากการสัมมนา เรื่อง สถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาองค์กร ชุมชน พร้อมสรุปสาระสำคัญจากการสัมมนา ให้กระทรวงการคลัง เพื่อประกอบการยกย่องพระราชกฤษฎีกา (พรฎ.)

๑๙ กันยายน : กรรมการผู้จัดการสำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง ได้เสนอสาระสำคัญการปรับปรุงร่าง พรฎ. ใน ๖ ประเด็น ได้แก่ ชื่อองค์กร แหล่งที่มาของเงิน เงินทุนจากรัฐ คณะกรรมการที่สอดคล้องกับสัดส่วนเงินทุน การไม่ต้องนำรายได้ส่งรัฐ และการโอนลูกจ้าง ในกระทรวงการคลังประกอบการพิจารณา

๒๒ ตุลาคม : ครม.อนุมัติ กระทรวงการคลัง ได้เสนอร่าง พรฎ. จัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน พ.ศ. ในคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่ง ครม. ได้อนุมัติในหลักการร่าง พรฎ. ดังกล่าว และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจพิจารณา

๙ พฤศจิกายน : มีการจัดประชุมผู้นำชุมชน ๒๑ ชุมชน ๑๕ สหกรณ์ และองค์กรเครือข่าย เรื่องการจัดตั้ง พอช. ซึ่งที่ประชุมได้ข้อสรุปให้ ชะลอ พรฎ. จัดตั้ง พอช. จนกว่าจะได้รับความเห็นชอบจากชาวสลัมทั่วประเทศ และมีข้อเสนอเพิ่มเติม ให้ชาวชุมชนเป็นผู้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ ท่าน เพิ่มตัวแทนชาวบ้านจาก ๔ เป็น ๖ ให้ระบุอำนาจในการยกเลิกภาษีธุรกิจเฉพาะ และให้คงอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อไว้ที่ ๓%

๑๐ พฤศจิกายน : คณะกรรมการโครงการพัฒนาคนจนในเมือง (คพช.) ได้ นำเรื่องนี้ไปหารือชุมชนในพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วชุมชนเห็นด้วยกับร่าง พรฎ. และมีข้อเสนอให้เพิ่มสัดส่วนกรรมการจากผู้แทนชุมชน

๑๒ พฤศจิกายน : สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณา ร่าง พรฎ. โดยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สภาพัฒน์, สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, กรมบัญชีกลาง, ธนาคารแห่งประเทศไทย และการเคหะแห่งชาติ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดและเห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติม หลังจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ส่งให้สำนักงานเลขาธิการ ครม. เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรี (นายบรรหาร ศิลปอาชา) ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ และนำทูลเกล้าเพื่อลงพระปรมาภิไธยต่อไป

๒๑ พฤศจิกายน : คพช., กรรมการโครงการฯ สายชุมชน และที่ปรึกษา ได้เข้าพบหารือปลัดกระทรวงการคลัง โดยมี ข้อเสนอเรื่องการเพิ่มสัดส่วนกรรมการจากชุมชน ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอัตราดอกเบี้ย และได้ ชักถามประเด็นข้อสงสัยต่างๆ

ธันวาคม : เนื่องจากได้มีการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ (จากนายบรรหาร ศิลปอาชา เป็น พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ) ร่าง พรฎ. จัดตั้ง พอช. ที่รองลงพระปรมาภิไธย ได้ส่งกลับมาให้ สำนักเลขาธิการ ครม. และกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลังได้ส่งเรื่องไปให้ ครม. ชุดใหม่ อีกครั้ง เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๙

๑๖-๑๗ ธันวาคม : ผู้นำชุมชนจาก ๔ ภาค ได้จัดประชุมเรื่อง พอช. อีกครั้งหนึ่ง โดยได้ ข้อสรุปว่า ควรมีการจัดสัมมนาผู้นำชุมชน ทั้งในเมืองและชนบททุกภาค เพื่อระดมความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง พอช. โดยจะจัดประชุม กระจายทุกภาค และจัดประชุมใหญ่ปลายเดือน มกราคม ๒๕๔๐

๒๕๕๐

๘ มกราคม : คณะทำงานเพื่อการจัดตั้ง พอช. ซึ่งกระทรวงการคลังได้มีคำสั่งแต่งตั้ง ตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ โดยนายสุภรัตน์ คุ้มฉวีกุล ที่ปรึกษาการคลัง เป็นประธาน และมีคณะทำงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ประชุมครั้งแรกเพื่อหารือเรื่องการเตรียมการโอนกิจการเมื่อตั้ง พอช.

ผู้นำชุมชนเข้าพบนายกรัฐมนตรี เพื่อหารือแนวทางแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดซึ่งมีประเด็นเกี่ยวกับการตั้ง พอช. คือ ให้รองรับฟังความคิดเห็นจากการสัมมนาองค์กรชุมชนเมืองและชนบท ในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๐ หลังจากได้รับข้อคิดเห็นให้นำเข้าพิจารณาและประกาศใช้โดยเร่งด่วน

๒๐ มกราคม : คณะกรรมการกลั่นกรองฝ่ายเศรษฐกิจ (กรม.เศรษฐกิจ) ได้พิจารณาเรื่องนี้อย่างละเอียด ครม. ซึ่งได้มีความเห็นและข้อสังเกตเพิ่มเติมในบางประเด็นได้แก่ ควรกำหนดโครงสร้างและบุคลากรให้เหมาะสม เพื่อมิให้กระทบต่อการขยายหน่วยราชการ มิให้ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น (ธ.พาณิชย์/หน่วยงานที่ดำเนินการด้านนี้ในพื้นที่ชนบท) ควรจัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนทั้งในเรื่องการโอน แหล่งเงิน แผนปฏิบัติการ ๕ ปี ผลที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน วิธีการคัดเลือกกรรมการจากผู้แทนชุมชน โดยมีมติให้กระทรวงการคลังนำไปทบทวนปรับปรุงและนำเสนอ ครม. โดยด่วน

๓๐ มกราคม : องค์กรชุมชนทั้งภาคเมืองและชนบท จัดสัมมนาเรื่อง องค์กรชุมชนกับการจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) โดยองค์กรชุมชนและองค์กรพัฒนาเอกชนได้เสนอความประกอบการปรับปรุงร่าง พรฎ.จัดตั้ง พอช. ดังนี้ ๑) ให้มีสภาองค์กรชุมชน ๒) ให้มีคณะกรรมการระดับภาค ซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการ พอช. ๓) ให้มีการปรับปรุงสาระของการจัดตั้งคณะกรรมการ พอช. ๔) ปรับปรุงอำนาจของ พอช. ตามมาตรา ๗(๖) ทั้งนี้ ที่ประชุมได้จัดตั้งคณะทำงานจากผู้แทนชุมชนและองค์กรพัฒนาเอกชนจากภาคต่างๆ รวม ๑๕ คน ทำหน้าที่ปรับปรุงแก้ไขร่าง พรฎ. ประสานงานและเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดตั้ง พอช.

๖ กุมภาพันธ์ : คณะทำงานเตรียมการจัดตั้ง พอช. มีมติเห็นควรให้ปรับปรุงสาระถ้อยคำ ในร่าง พรฎ. ให้เหมาะสมและยังคงสะท้อน เจตนารมณ์เดิม

๑๐ มีนาคม : คณะทำงานเตรียมการจัดตั้ง พอช. ประชุมหารือเพื่อพิจารณาเรื่องการเงิน กองทุน การโอนบุคลากร และการดำเนินการ จัดตั้งคณะกรรมการ พอช. เพื่อหารือข้อสรุป แนวทางเบื้องต้นเตรียมการไว้

๓ มิถุนายน : คณะรัฐมนตรี (พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ) มีมติเห็นชอบในหลักการร่าง พรฎ. จัดตั้ง พอช. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบพิจารณา ทั้งนี้ให้รับข้อสังเกตของ ครม. และสำนักเลขาธิการ ครม. ไปประกอบการ พิจารณาด้วย

๒๖ มิถุนายน : คณะทำงานประสานงาน จัดตั้ง พอช. ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากองค์กร พัฒนาเอกชนและชาวชุมชน ได้ร่วมหารือกัน และมีความเห็นว่าคณะทำงานฯ ควรเข้าร่วมแจ้ง ประเด็นความเห็นของ ครม. และสำนักเลขาธิการ ครม. ต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น

๕-๖ สิงหาคม : สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา นัดหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงประเด็นความเห็นตามข้อสังเกตของ ครม. เพื่อเสนอให้คณะกรรมการร่างกฎหมาย ของ สคค. พิจารณา

๒๖ กันยายน : สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการ จัดตั้ง พอช. และที่ประชุมมีความเห็นสรุป ได้ดังนี้

- ๑) มีความจำเป็นจะต้องจัดตั้ง พอช. เพื่อเป็น องค์กรส่งเสริมสนับสนุนชุมชนให้เข้มแข็งและ ช่วยเหลือพัฒนาตนเองต่อไปได้
- ๒) เห็นควรปรับปรุงสาระในร่าง พรฎ. จัดตั้ง พอช. โดยเพิ่มเติมผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์ เข้าเป็นกรรมการ พอช. ด้วยให้มีคณะกรรมการ ติดตามประเมินผลขึ้นอีก ๑ คณะโดยมีฐานะ เทียบเท่าคณะกรรมการ พอช.
- ๓) ให้มีกลไกดำเนินงานระดับพื้นที่หรือระดับ จังหวัด เพื่อมีให้รวมศูนย์อยู่ส่วนกลาง โดยจัดตั้ง ในรูปคณะอนุกรรมการขึ้น

๒๐ พฤศจิกายน :

คณะกรรมการร่างกฎหมายของ สคค. ได้นัด หารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาร่าง พรฎ. จัดตั้ง พอช. และแจ้งว่าเนื่องจากมีการ เปลี่ยนแปลงรัฐบาล ประกอบกับมติ ครม. ๑๔ ตุลาคม ๔๐ ให้ระงับหรือชะลอการจัดตั้ง หน่วยงานใหม่ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ จึงเห็นควรให้ รมต. ว่าการกระทรวงการคลัง แจ้งยืนยันเรื่องนี้ไปยัง สคค. เพื่อ สคค. จะได้ พิจารณาเสนอความเห็นไปยัง ครม. ต่อไป

๒๕๔๑

กุมภาพันธ์ : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง แจ้ง พชม. ว่าจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน อาจพิจารณาทางเลือกในการจัดตั้ง พอช. ได้ ๓ แนวทาง คือ ๑) ดำเนินการให้มีการประกาศใช้ร่าง พรฎ. จัดตั้ง พอช. ต่อไป ๒) ให้ พชม. และ สพช. ดำเนินการเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แต่มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรชุมชนให้เข้มแข็งและให้สินเชื่อแก่องค์กรชุมชน ๓) ให้โอนกิจการ พชม. ไปอยู่ธนาคารออมสิน สศค. กำลังพิจารณาความเหมาะสม ข้อดี ข้ออ่อน ของแต่ละทางเลือก เพื่อนำเสนอปลัดกระทรวงการคลังพิจารณา

๑๘ กุมภาพันธ์ : คณะกรรมการโครงการพัฒนาคนจนในเมือง ได้พิจารณาข้อดี-ข้อจำกัดของแนวทางการจัดตั้ง พอช. ตามข้อเสนอทางเลือกของ สศค. และได้มีมติเห็นชอบกับแนวทางการสนับสนุนให้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง พอช. เนื่องจากเป็นแนวทางที่เหมาะสมที่สุดที่จะสามารถช่วยให้กระบวนการพัฒนาองค์กรชุมชนดำเนินการได้อย่างกว้างขวาง

๑๔ พฤษภาคม : คณะทำงานร่วมมององค์กรชุมชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ที่ได้ติดตามเรื่องการจัดตั้ง พอช. ได้เข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่ง รมว. เห็นด้วยในหลักการว่าควรมีการจัดตั้ง พอช. และจะสนับสนุนอย่างเต็มที่ในการเสนอร่าง พรฎ. ดังกล่าวให้ ครม. พิจารณา เพราะสถานการณ์ปัจจุบันจำเป็นต้องมีองค์กรลักษณะช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนในการแก้ปัญหา โดยมีข้อสังเกตในเรื่ององค์การสมาชิก ความเพียงพอของงบประมาณ และมอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังประสานจัดทำโครงสร้าง เป้าหมาย แผนงาน ประกอบการเสนอ พรฎ. ให้ ครม. พิจารณาต่อไป

๘ มิถุนายน : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง นัดหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับข้อสังเกตของ รมว. คลัง หลังจากนั้นได้ประสานงานกับสำนักงานพัฒนาชุมชนเมืองและโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบทในการจัดทำร่างแผนงาน พอช.

๒๐ สิงหาคม : กระทรวงการคลังส่งหนังสือยืนยันการจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒๔ กันยายน : กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ประชุมพิจารณาร่าง พรฎ. จัดตั้ง พอช. โดยได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมชี้แจง ได้พิจารณารายละเอียดรายมาตรา ซึ่งพิจารณาแล้วเสร็จ ในมาตรา ๑-๑๔

ธันวาคม ๔๑ - กุมภาพันธ์ ๔๒ : กรรมการร่างกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจพิจารณาร่าง พรฎ. จัดตั้ง พอช. โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปร่วมชี้แจงรวม ๗ ครั้ง ซึ่งได้มีการปรับปรุงในเชิงกฎหมายในส่วนเนื้อหาที่ปรับสาระสำคัญบางส่วน เช่น ปรับองค์ประกอบคณะกรรมการ กำหนดเรื่องการส่งรายได้เข้ารัฐและให้รัฐกรณีที่ยังไม่ได้ไม่เพียงพอ ฯลฯ

การประชุมสภาองค์กร
พฤษภาคม ๒๕๔๑

๒๕๔๒

๘ เมษายน : เลขานุการคณะกรรมการ กฤษฎีกา ได้เสนอเรื่อง ร่าง พรฎ. จัดตั้ง พอช. ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๑ เมษายน : คณะทำงานร่วมองค์กรชุมชน และองค์กรพัฒนาเอกชนสนับสนุนการจัดตั้ง พอช. และคณะทำงานศึกษาระบบการเงินชุมชน รายได้น้อย ได้ส่งหนังสือสนับสนุนการจัดตั้ง พอช. ไปที่นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง

พฤษภาคม : สำนักงานเลขาธิการ ครม. ได้ส่งเรื่อง ร่าง พรฎ. จัดตั้ง พอช. ให้กระทรวง การคลัง เนื่องจากเห็นว่ามติดีเกี่ยวกับการจัดตั้ง พอช. เป็นมติ ครม. ชุดก่อน จึงควรให้กระทรวง การคลังซึ่งเป็นเจ้าของเรื่อง พิจารณายืนยันเสนอ เรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง ก่อนเสนอ ครม. พิจารณา

มิถุนายน : สำนักงานเลขา ครม. ส่งเรื่อง จัดตั้ง พอช. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ (ปรร.) สำนักงบประมาณ คณะกรรมการเงินเดือน แห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็น

กรกฎาคม : หน่วยงานที่ส่งความเห็นให้ สำนักเลขา ครม. โดยคณะกรรมการปฏิรูปแบบ ราชการเห็นว่า หากจำเป็นต้องจัดตั้งควรใช้ พ.ร.บ. องค์กรมหาชน ในการจัดตั้ง สำนัก งบประมาณเห็นควรชะลอไว้ก่อน คณะกรรมการ เงินเดือนแห่งชาติเห็นว่าไม่กระทบกับเรื่อง ค่าใช้จ่ายเพราะเป็นการรวมหน่วยงานเดิม สำนักเลขา ครม. จึงได้ส่งเรื่องกลับให้กระทรวง การคลัง เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๒

สิงหาคม : คณะทำงานศึกษาระบบองคกร การเงินรายได้น้อย ซึ่งได้ติดตามเรื่องนี้เห็นว่า ไม่มีความคืบหน้า จึงมีการเสนอให้หาช่องทาง การจัดตั้ง พอช. ใหม่ โดยให้ทาง สศช. นำเสนอ เรื่องนี้ให้คณะกรรมการนโยบายสังคม ซึ่งนายก รัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่อให้ตั้งคณะทำงาน ดำเนินการเรื่องนี้ต่อ

๖ กันยายน : มีการประชุมคณะกรรมการ นโยบายสังคม ซึ่งมีวาระที่เกี่ยวข้องกับการ เร่งรัดมาตรการจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนการ พัฒนาองค์กรชุมชน และ รมว.คลัง รับว่า กระทรวงการคลังจะไปดำเนินการเรื่องนี้ต่อ

๒๓ กันยายน : สศค. นัดประชุมหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องที่ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง พอช. เพื่อหารือเรื่องนี้ร่วมกัน ซึ่งได้ข้อสรุป ร่วมกันว่าจะใช้ พ.ร.บ. องค์กรมหาชน เป็นกฎหมายในการจัดตั้ง พอช. โดยให้ สศค. ไปปรับร่าง พรฎ. ให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. องค์กรมหาชน

๑๕ ตุลาคม : นัดปรับปรุงแก้ไขร่าง พรฎ. จัดตั้ง พอช. โดยมีเจ้าหน้าที่ สคก. (ที่เคยตรวจร่างเดิม), ปรร. (คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ) และ พชม. เข้าร่วม

๕ พฤศจิกายน : กระทรวงการคลังส่งเรื่องการจัดตั้ง พอช. ไปที่สำนักเลขา ครม. เพื่อนำเสนอให้ ครม. อนุมัติหลักการ แต่ทางเจ้าหน้าที่สำนักเลขา ครม. แจ้งว่า ปรร. เคยมีหนังสือแจ้งไปว่าเรื่องที่จะตั้งหน่วยงาน โดยใช้ พ.ร.บ. องค์การมหาชน ให้ ปรร. พิจารณาก่อน จึงได้ส่งเรื่องให้ ปรร. (เดิมเจ้าหน้าที่ ปรร. แจ้งว่าสามารถเสนอให้ ครม. อนุมัติหลักการได้ ช่วงที่สร้าง พรฎ. ให้ สคก. ตรวจ หน่วยงานสามารถประสานงานกับปรร. จัดทำรายละเอียดโครงการ การบริหาร บุคลากร แล้วค่อยเสนอ ครม. อีกครั้งหนึ่ง)

พฤศจิกายน - ธันวาคม : พชม. ประสานกับ ปรร. ในการจัดทำรายละเอียดข้อเสนอการจัดตั้ง พอช. เป็น องค์การมหาชน เชิญเจ้าหน้าที่ ปรร. มาให้ข้อมูลเพิ่มเติม ไปดูงานองค์กรที่มีลักษณะการบริหารคล้ายองค์การมหาชน หรือเตรียมการจัดตั้งเป็นองค์การมหาชน ได้แก่ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย โรงพยาบาลบ้านแพ้ว หลังจากนั้นจึงได้จัดทำความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่าง พรฎ. จัดตั้ง พอช. ในประเด็นเกี่ยวกับองค์ประกอบคณะกรรมการ คณะกรรมการชั่วคราว ฯลฯ ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ และไปชี้แจงให้ข้อมูลเพิ่มเติมในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ (๑๒ ธ.ค. ๕๒) ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการเห็นชอบในการจัดตั้ง พอช. เป็นองค์การมหาชน และส่งความเห็นกลับไปสำนักเลขา ครม.

๒๕๕๒ วิกฤตเศรษฐกิจและมियाฮาวา : มีการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาการเงินและสินเชื่อสำหรับคนจนเมือง (มियाฮาวา)งบประมาณ ๒๕๐ ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือองค์กรชุมชนที่ประสบปัญหาเศรษฐกิจต่อเนื่องมาจากปี ๒๕๕๐ มีการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการฟื้นฟูกลุ่มและการค้าประกันองค์กรชุมชน

๒๕๔๓

๑๒ มกราคม : สศค. นัดประชุมคณะทำงาน เพื่อเตรียมการจัดตั้ง พอช. เพื่อหารือเตรียมการ ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ทุนการดำเนินงาน การโอนกิจการ ทรัพย์สิน และหนี้สินของ องค์การเดิมไปเป็นของ พอช. องค์ประกอบ คณะกรรมการเพื่อเตรียมการรับบุคลากร พอช. การปรับปรุงร่าง พรฎ. ฯลฯ

๑ กุมภาพันธ์ : คณะรัฐมนตรีอนุมัติ หลักการร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบัน พัฒนาองค์กรชุมชน พ.ศ. ตามที่ กระทรวงการคลังเสนอเพื่อจัดตั้ง พอช. ขึ้นเป็นองค์การมหาชน โดยยุบรวมโครงการ พัฒนาคนจนในเมืองและสำนักงานกองทุน พัฒนาชนบท และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับข้อสังเกต ของคณะกรรมการปฏิรูปของระบบราชการไป ประกอบการพิจารณาด้วยแล้วดำเนินการ ต่อไปได้

๔ กรกฎาคม : คณะรัฐมนตรี (ชูดนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี) มีมติเห็นชอบ ร่าง พรฎ. จัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และให้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

๒๗ กรกฎาคม : พระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๗๑ ก โดยมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่ วันถัดจากวันประกาศ เว้นแต่มาตรา ๔ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ ซึ่งเกี่ยวกับการเตรียมการจัดตั้งสถาบัน พัฒนาองค์กรชุมชน

หลังการจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๓ - กันยายน ๒๕๕๓

การเสวนา “สานงาน
สานใจ เพื่อไทยเข้มแข็ง”
ในวันเปิดทำการสถาบัน
พัฒนาองค์กรชุมชน
วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๓

๒๘ กรกฎาคม : สัมมนา “การมีส่วนร่วม
ขององค์กรชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้ง
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน”

๔ สิงหาคม : กระทรวงการคลังแต่งตั้งผู้แทน
องค์กรชุมชนและผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ
เตรียมการจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
หน่วยงานแต่งตั้งผู้แทนหน่วยงาน

สิงหาคม - กันยายน : คณะกรรมการ
เตรียมการจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
โดย นายสุรรัตน์ คุ้มฉัตร เป็นประธาน
ประชุม ๔ ครั้ง โดยมีภารกิจที่ดำเนินการ คือ
การสรรหาผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ
และประธาน เพื่อเสนอชื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการ
สถาบันฯ การสรรหาและคัดเลือกบุคลากรจาก
หน่วยงานเดิม การโอนกิจการหน่วยงานเดิม
ไปเป็นของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

๑๕ ตุลาคม : สัมมนา “แนวทางการดำเนินงาน
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน”

๑๗ ตุลาคม : คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธาน
กรรมการผู้แทนองค์กรชุมชนและเห็นชอบให้โอน
กิจการ หน่วยงานเดิมไปเป็นของสถาบัน

๒๖ ตุลาคม : เริ่มดำเนินงาน พระราช-
กฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
(องค์การมหาชน) มีผลบังคับใช้ มีพิธีเปิดสถาบัน
องค์กรชุมชน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การคลัง (นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์)
เป็นประธาน และเสวนาร่วมกับผู้นำองค์กรชุมชน
สถาบันเริ่มดำเนินงานวันแรก

๒๖ ตุลาคม : ประชุมคณะกรรมการ
สถาบันฯ ครั้งแรก มีการประชุมคณะ
กรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)
ครั้งที่ ๑/๒๕๔๓

๑๗ พฤศจิกายน : อนุกรรมการ คณะกรรมการ
สถาบันเห็นชอบการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ
ประสานงานการพัฒนาองค์กรชุมชนชุดที่ ๑
จำนวน ๒๕ คน ซึ่งเป็นผู้นำชุมชนที่คัดสรร
มาจากภาคต่างๆ มีวาระการทำงาน ๑ ปีถึง
เดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๔ เมื่อครบวาระแล้ว
คณะกรรมการได้ต่อวาระการทำงานไปอีก
๖ เดือนเพื่อเตรียมคัดสรรอนุกรรมการชุดใหม่

๒๒ ธันวาคม ๔๓ : ผู้อำนวยการ/กรรมการ
สถาบันเห็นชอบการแต่งตั้งนางสาวสมสุข บุญญะ-
บัญชา เป็นผู้อำนวยการสถาบัน เริ่มปฏิบัติงาน
อย่างเป็นทางการ เมื่อ ๑ มกราคม ๒๕๔๔

๒๕๔๔

๑๙ มกราคม : ศูนย์ธุรกิจชุมชน คณะกรรมการสถาบันฯ เห็นชอบโครงการจัดตั้งศูนย์ธุรกิจชุมชน ใช้งบประมาณ ๖,๘๒๘,๕๐๐ บาท **กลไกจังหวัด** มีการจัดตั้งคณะประสานงานจังหวัด (กลไกจังหวัด) ขึ้นในจังหวัดต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรชุมชนในจังหวัดสมาชิกของกลไก คือ เครือข่ายองค์กรชุมชนต่างๆ

สวัสดิการผู้สูงอายุ-
กองทุนสวนยาง

มกราคม - สิงหาคม : วิจัยเพื่อนำร่อง วิทยุชุมชน สนับสนุนสถาบันพัฒนาสื่อภาคประชาชน ดำเนินโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดพื้นที่กระจายเสียงวิทยุชุมชน ๑๔ จังหวัดภาคเหนือ ส่งผลให้เกิดกระบวนการเรียนรู้เพื่อศูนย์ปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนในพื้นที่ทุกภาคของประเทศ ที่ดำเนินการโดยชุมชนเพื่อชุมชน และเป็นของชุมชน โดยไม่มีโฆษณาไม่แสวงหากำไร

๑๖ สิงหาคม : กองทุนพัฒนาชนบท สถาบันฯ ทำบันทึกความร่วมมือกับธนาคารออมสินให้ธนาคารบริหารจัดการสินเชื่อ กองทุนพัฒนาชนบทจำนวนเงิน ๑๘๐ ล้านบาท งบบริหารจัดการร้อยละ ๔ ของสินเชื่อทั้งหมด และคณะกรรมการเห็นชอบขยายวงเงินสินเชื่อ เป็น ๒๓๐ ล้านบาทในเดือนตุลาคม ๒๕๔๕

๒๕๔๕

๓ ตุลาคม : ย้ายกระทรวง การปฏิรูประบบราชการทำให้ พอช. ซึ่งเดิมสังกัดกระทรวงการคลังย้ายไปสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑ ตุลาคม : งานพัฒนาในลาว สถาบันฯ จัดทำบันทึกความร่วมมือกับสหพันธ์แม่หญิงลาว และ ACHR เพื่อดำเนินโครงการส่งเสริมความเข้มแข็งของแม่หญิงลาวและชุมชน โครงการนี้เริ่มดำเนินการเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ โดย ACHR สนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเริ่มต้น ๕,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ

๒๕ ตุลาคม. : วจส. คณะกรรมการสถาบันเห็นชอบการจัดตั้งวิทยาลัยการจัดการทางสังคม (วจส.) และอนุมัติงบประมาณดำเนินการในปีแรกจำนวน ๘ ล้านบาท เริ่มดำเนินการ ๑ พฤศจิกายน ๔๕ และเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการวิทยาลัยการจัดการทางสังคม เมื่อ ๓๑ กรกฎาคม ๔๖

พอช. บันทึกความร่วมมือ
กับสหพันธ์แม่หญิงลาว
และ ACHR เมื่อวันที่
๑ ตุลาคม ๒๕๔๕

๒๕๔๖

๑๔ มกราคม : บ้านมั่นคง คณะรัฐมนตรีอนุมัติโครงการบ้านมั่นคงครั้งแรก งบประมาณ ๑๔๖.๖๓ ล้านบาท ดำเนินการในพื้นที่นำร่อง ๑๐ แห่งทั่วประเทศ

๒๑-๒๓ มกราคม : วิถีพลังไท เครือข่ายองค์กรชุมชนและสถาบันร่วมกันจัดงาน “วิถีพลังไท กลุ่มชนพึ่งตนเอง” ครั้งที่ ๑ มีคนเข้าร่วมประมาณ ๒,๓๐๐ คน ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย มีการเสนอทริเียนการทำงานและแนวทางการพัฒนาในประเด็นต่างๆ คือ องค์กรการเงินเสนอการบูรณาการกองทุนในชุมชน การใช้ฐานออมทรัพย์จัดสวัสดิการสวัสดิการเสนอการสร้างสวัสดิการจากฐานต่างๆ เกษตรกรรมยั่งยืนเสนอผลักดันการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเกษตร เปลี่ยนวิธีคิดจากผลิตเพื่อขายเป็นผลิตเพื่อกิน เศรษฐกิจชุมชนเสนอเรื่องการผลิตสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภคของชุมชน การสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนสินค้าทรัพยากรเสนอเรื่อง การเชื่อมโยงเครือข่ายป่าชุมชน ประมงพื้นบ้าน เครือข่ายการจัดการลุ่มน้ำ ขยายความรู้การจัดการที่ดินโดยชุมชนวัฒนธรรมเสนอเรื่องเหล่าพื้นบ้าน หมอพื้นบ้าน ผ้าพื้นเมือง แผนแม่บทชุมชนเสนอการขยายพื้นที่แผนฯ ที่อยู่อาศัยจะขยายบ้านมั่นคง ชนเผ่าทางสิทธิความเป็นพลเมืองของชนเผ่าและวิทย์ชุมชนเสนอการเชื่อมโยงเครือข่าย การสัมมนาดังกล่าวนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ “การฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น” ในปี ๒๕๔๗

๓๐ พฤษภาคม : อนุกรรมการฯ

คณะกรรมการสถาบันเห็นชอบแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานงานการพัฒนาองค์กรชุมชนจำนวน ๓๐ คน ซึ่งคัดเลือกมาจากภาคต่างๆ ภาคละ ๖ คน

กัญยาน : ประเมินผล ทิศติดตามประเมินผลสถาบันรอบ ๓ ปีแรก (๒๕๔๔-๒๕๔๖) ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเริ่มทำงาน มีนายบัณฑิต อ่อนดำ เป็นหัวหน้าคณะทำงาน

๗ ตุลาคม : กรรมการชุดแรกหมดวาระ คณะกรรมการสถาบันฯ ชุดแรก ซึ่งมีนายไพฑูริย์ วัฒนศิริธรรม ครบวาระ

พฤศจิกายน : ตั้ง ศตจ. รัฐบาลพินดารวจโท ทักษิณ ชินวัตร จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ (ศตจ.) และให้มีการลงทะเบียนคนจน

๔ พฤศจิกายน : บ้านมั่นคง กรม.อนุมัติโครงการบ้านมั่นคง ปีงบประมาณ ๒๕๔๗ และอนุมัติแผนการดำเนินการปี ๒๕๔๘-๒๕๕๑ **กองทุนสวัสดิการผู้นำ** ในช่วงปี ๒๕๕๐ มีผู้นำชุมชนเข้ามาร่วมทำงานกับสถาบันจำนวนมาก มีการเสนอให้มีการจัดสวัสดิการให้ผู้นำ โดยเน้นที่การคุ้มครองอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยต่างๆ สถาบันได้ให้ทุนสนับสนุนจำนวน ๒ ล้านบาท และให้ผู้นำที่เป็นสมาชิกกองทุนสมทบประมาณวันละ ๑ บาท มีสมาชิกเข้าร่วมกองทุน ๑,๕๐๑ คนทั่วประเทศ

“ชุมชนคลองลำหนุน”
หนึ่งในโครงการ
บ้านมั่นคงนำร่อง
ปี ๒๕๔๖

๒๓-๒๔ กรกฎาคม : วัฒนธรรมชุมชน
 สัมมนาวัฒนธรรมชุมชน เสนอการนำวัฒนธรรม
 ชุมชนเพื่อการฟื้นฟูท้องถิ่น

๓๑ สิงหาคม : โครงสร้างใหม่ ออกระเบียบ
 ปรับโครงสร้างการทำงานสถาบันใหม่
 แบ่งส่วนงานต่างๆ เป็น ๒๑ หน่วย แบ่งเป็น
 ๗ สำนักงานภาค (เหนือ ใต้ อีสาน ตะวันออก
 ตะวันตก กลางบน กรุงเทพปริมณฑล) จำแนก
 เป็น ๕ กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานนโยบาย กลุ่มงาน
 พื้นที่ กลุ่มงานบริหาร กลุ่มงานพัฒนาระบบทุน
 ชุมชนและสำนักงานบริหารโครงการบ้านมั่นคง
 ภาคกรุงเทพ ตะวันออก ตะวันตก กลางบน
 ซึ่งแยกออกมาใหม่ใช้ชื่อว่า “หน่วยปฏิบัติการ”
 ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๗ ปรับปรุง
 ระเบียบเพิ่มกลุ่มงานสนับสนุนการต่อสู้เพื่อ
 เอาชนะความยากจนภาคประชาชน (ศตจ.ปชช.)
 ตามนโยบายรัฐบาล ยกเลิกส่วนสนับสนุน
 ขบวนการและพลังภาคี ปรับเป็นสำนักงาน
 เลขานุการศูนย์ประสานงานสนับสนุนการต่อสู้
 เพื่อเอาชนะความยากจนภาคประชาชน

๒๕๔๗

๒๗ กุมภาพันธ์ : ตัวชีวัด กพร. คณะ
 กรรมการเห็นชอบตัวชีวัดของสถาบันประจำปี
 ๒๕๔๗ จำนวน ๑๗ ตัวชีวัด ซึ่งเป็นปีแรกที่มี
 การจัดทำตัวชีวัดตามข้อกำหนดของ กพร.

๓๐ มิถุนายน : ศตจ.ปชช. ศูนย์อำนวยการ
 ต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน (ศตจ.) จัดตั้ง
 “ศูนย์ประสานสนับสนุนการเอาต่อสู้เพื่อเอาชนะ
 ความยากจนภาคประชาชน” (ศตจ.ปชช.)
 มี พอช. เป็นสำนักงานเลขานุการ มีการจัดตั้ง
 สำนักงานบริหารโครงการในเดือนกรกฎาคม
 ๒๕๔๗ ศตจ.ปชช. มีการปรับปรุงอนุกรรมการ
 ในเดือนมกราคม ๒๕๔๗ จากผู้แทนหน่วยงาน
 ให้สัดส่วนของกรรมการเป็นผู้นำชุมชนเป็น
 ส่วนใหญ่

มหกรรมแผนชีวิตชุมชน
 แก้ปัญหาความยากจน
 ๖-๘ ธันวาคม ๒๕๔๗
 ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัย
 ธรรมาธิราช กรุงเทพฯ

ครบรอบ ๔ ปี พอช.

๒-๔ กันยายน : สวัสดิการ สัมมนาใหญ่
“สวัสดิการชุมชน แก่จนอย่างยั่งยืน”
 ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช การสัมมนา
 ครั้งนี้มีผลต่อเนื่อง คือ การพัฒนากองทุน
 สวัสดิการระดับตำบล

๕ ตุลาคม : การสรรหากรรมการ
 กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ออกระเบียบ
 กระทรวงว่าด้วยแนวทางและกลไกการสรรหา
 กรรมการสถาบันฯ

๒๑-๒๒ พฤศจิกายน : สี่ปี พอช.
 สัมมนา “๔ ปี พอช. กับการพัฒนาขบวนการ
ภาคประชาชน” ที่โรงแรมแอมบาสซาเดอร์
 สรุปรทบทุนงานของสถาบันในช่วง ๔ ปีแรก
 มีนายสรอรรถ กลิ่นประทุม รมว.พม.
 เป็นประธาน

๖-๘ ธันวาคม : แผนชุมชน มหกรรม
“แผนชีวิตชุมชนแก้ไขปัญหาคความยากจน”
 ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยเครือข่าย
 แผนชีวิตชุมชนพึ่งตนเอง ๔ ภาค

๒๖ ธันวาคม : สึนามิ เกิดเหตุการณ์
 คลื่นยักษ์สึนามิใน ๖ จังหวัดชายฝั่งอันดามัน
 มีผู้เสียชีวิตและทรัพย์สินเสียหายจำนวนมาก
 สถาบันร่วมกับเครือข่ายองค์กรชุมชนร่วมกัน
 ทำงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยและฟื้นฟูชุมชน
 ทำงานต่อเนื่องประมาณ ๒ ปี

สัมมนาใหญ่
**“สวัสดิการชุมชน
 แก่จนอย่างยั่งยืน”**
 ๒-๔ กันยายน ๒๕๔๗
 ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัย
 ธรรมมาธิราช

๒๕๔๘

**๔ มกราคม : ผู้อำนวยการ พอช.
ครบวาระแรก** ผู้อำนวยการสถาบัน
นางสาวสมสุข บุญญะบัญชา ครบวาระการ
ทำงานวาระแรกเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๗
คณะกรรมการสถาบันดำเนินการให้มีการ
สรรหา และคณะกรรมการสถาบันฯ เห็นชอบ
แต่งตั้งนางสาวสมสุข บุญญะบัญชา เป็น
ผู้อำนวยการในวาระที่ ๒ ตามที่คณะกรรมการ
สรรหาเสนอ

๒๘ มกราคม : กองทุนนวัตกรรม
ออกข้อบังคับจัดตั้งกองทุนนวัตกรรมวิสาหกิจ
ชุมชนพึ่งตนเองเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ
ชุมชนบ้านมั่นคงชนบท

๒๔ มิถุนายน : สวัสดิการ ออกข้อบังคับ
สถาบันว่าด้วยโครงการพัฒนาสวัสดิการชาวบ้าน
เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน
ในระดับตำบล

**๑๖ สิงหาคม : ครม. แต่งตั้งคณะ
กรรมการสถาบันฯ ชุดที่ ๒** นายพิชัย
รัตนพล เป็นประธานคณะกรรมการ

**๑๘ สิงหาคม : สัมมนา อปท. เรื่อง
บ้านมั่นคง** พอช. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ
ความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่นในการพัฒนา
ชุมชนแออัดที่ทำเนียบรัฐบาล มีนายกเทศมนตรี
และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกว่า
๒๐๐ คนทั่วประเทศเข้าร่วม

เครือข่ายองค์กรร่วมงานวันที่อยู่อาศัยโลก
เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๘

๓-๘ ตุลาคม : ที่อยู่อาศัยโลก เครือข่ายองค์กรชุมชนบ้านมั่นคงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันจัดงานวันที่อยู่อาศัยโลกที่สนามหลวง มีการศึกษาดูงานและเปิดโครงการในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ มีคนเข้าร่วมประมาณ ๑๘,๐๐๐ คน ขบวนการชุมชนเสนอให้รัฐบาลแก้ปัญหา พ.ร.บ. ควบคุมอาคารและจัดสรรที่ดินว่างเปล่าของรัฐ ให้ชาวชุมชนอาศัย

๒๖ ตุลาคม : สำนักงานใหม่ วางศิลาฤกษ์ สำนักใหม่ ที่ถนนนวมินทร์ กรุงเทพมหานคร ใช้เวลาก่อสร้างประมาณ ๒ ปี เปิดสำนักงาน วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

ธันวาคม : น้ำท่วมภาคใต้ เกิดเหตุการณ์ น้ำท่วมหนักในพื้นที่ ๖ จังหวัดภาคใต้ฝั่ง ตะวันออก สถาบันร่วมกับเครือข่ายองค์กรชุมชน ร่วมกันทำงานช่วยเหลือและฟื้นฟูชุมชนในพื้นที่ ประมาณ ๓๐ ตำบล

ครบรอบ ๑ ปี สันติภาพ
ที่จังหวัดพังงา

๒๕๕๙

๓๑ มกราคม : ศตจ.ปชช. ใหม่ มีการปรับปรุง ศตจ.ปชช. โดย ศตจ.มีคำสั่งจัดตั้ง “ศูนย์อำนวยการปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนภาคประชาชน” มีคณะกรรมการชุดใหม่จำนวน ๒๒ คน ส่วนใหญ่เป็นภาคประชาชน พอช. เป็นเลขานุการ ศตจ.ปชช. จัดสัมมนาผู้นำชุมชนในจังหวัดน่านร่อง ๔๒ จังหวัดในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ มีคนเข้าร่วมกว่า ๘๐๐ คน รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณดำเนินการของ ศตจ.ปชช. จำนวน ๒๒๕ ล้านบาท

๒๑ มีนาคม : บันทึก ร่วมกับ ธอส. พอช. ลงนามในบันทึกความร่วมมือกับธนาคารอาคารสงเคราะห์เพื่อให้ธนาคารสนับสนุนสินเชื่อให้กับสมาชิกโครงการบ้านมั่นคง

เหตุการณ์น้ำท่วมดินถล่มภาคเหนือ เมื่อพฤษภาคมถึงมิถุนายน ๒๕๕๙

๒๔ มีนาคม : รับรองสถานภาพ

ออกข้อบังคับว่าด้วยการรับรองสถานภาพการเป็นองค์กรชุมชนและเครือข่าย กำหนดแนวทางการกระบวนการ คุณสมบัติขององค์กรที่จะรับรอง และกำหนดให้มีการรับรองสถานภาพในท้องถิ่น ก่อนที่รับรองโดยคณะกรรมการสถาบัน ต่อมา มีการออกออกระเบียบสถาบันกำหนดรายละเอียดการรับรองสถานภาพองค์กรชุมชนที่สอดคล้องกับข้อบังคับในเดือนพฤศจิกายน ๕๙

มีนาคม-กรกฎาคม : ทบทวนงานสินเชื่อ

พอช. ร่วมกับสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท ม.มหิดล ดำเนินโครงการศึกษาแนวทางพัฒนาระบบสินเชื่อ พอช.

พฤษภาคม - มิถุนายน : ดินโคลนถล่ม

ภาคเหนือ เกิดเหตุการณ์ดินโคลนถล่ม ในหลายจังหวัดอุดรดิตถ์ สุโขทัย และแพร่ คณะรัฐมนตรีอนุมัติงบประมาณ พ.อช. สนับสนุน การแก้ปัญหา ๒๐๙ ล้านบาท ดำเนินการ ใน ๑๐๐ ตำบล พ.อช. สนับสนุนงบประมาณ สร้างบ้านชั่วคราว ๕๐๐ หลัง

๑๖-๑๗ พฤษภาคม : ที่ดินและ ศตจ.ปชช.

คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาความยากจนด้าน ที่ดิน ศตจ.ปชช. จัดสัมมนา “ขบวนการประชาชนกับการแก้ไขปัญหาความยากจนด้านที่ดิน” โรงแรมรามารการ์เด็นท์ กรุงเทพฯ เพื่อร่วมกัน วางแผนและกำหนดพื้นที่ปฏิบัติการแก้ปัญหา ที่ดิน โดยนำกรณีรูปธรรมที่ดำเนินการโดยภาค ประชาชนมาหารือและขยายผลให้เกิดการแก้ไข ปัญหาพร้อมกันให้กว้างขวางทั่วประเทศ ก่อนหน้า นี้ได้มีการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ที่จำเป็นต่อการ แก้ปัญหาที่ดินในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ผู้เข้าร่วม การอบรมและการสัมมนาทั้งสองช่วงประกอบด้วย แกนนำชุมชนที่มีประสบการณ์ในการแก้ปัญหา ที่ดินทั่วประเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกว่า ๔๐๐ คน

๒๔-๒๕ พฤษภาคม : เครือข่ายองค์กร

ชุมชนร่วมกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) วิทยาลัยการจัดการทางสังคม (วจส.) กรมการพัฒนาชุมชนคณะกรรมการการเลือกตั้ง (อตก.) และสหพันธ์ อบต. จัดสัมมนา เรื่อง “องค์กรชุมชนท้องถิ่นกับการอภิวัฒน์สังคม และการเมือง” ขึ้น ณ โรงแรมดิลักซ์ เฟลส กรุงเทพฯ โดยมีแกนนำองค์กรชุมชนจาก ทั่วประเทศเข้าร่วมกว่า ๒๕๐ คน ข้อเสนอสำคัญ คือ เสนอลดอำนาจส่วนกลาง เพิ่มอำนาจท้องถิ่น ให้ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง

รับรองสถานีภาพองค์กร ต.หนองบัว อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๙

๒๓-๒๔ สิงหาคม : ศตจ.ปชช. ตะวันออก

เครือข่ายองค์กรชุมชนต่อสู้เพื่อเอาชนะความ ยากจน ๘ จังหวัดภาคตะวันออก ได้จัดประชุม เจริญปฏิบัติการ “วิถีชุมชนเพื่อแก้ปัญหาความ ยากจน ด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ณ โรงแรมแกรนด์ รอยัล อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา มีผู้เข้าร่วมประชุมกว่า ๒๐๐ คน

สิงหาคม : เครือข่ายผู้สูญเสีย

กลุ่มแม่บ้าน ที่ได้รับผลกระทบจากกรณีเหตุการณ์สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้รวมตัวกันเป็นเครือข่ายเพื่อ ช่วยเหลือกันและกันในการหารายได้เลี้ยง ครอบครัวย พ.อช. ให้การสนับสนุนงบประมาณ เพื่อเป็นกองทุนหมุนเวียนประกอบอาชีพ ๒.๒ ล้านบาท เครือข่ายให้สมาชิกกู้ (ไม่มีดอกเบีย) ไปประกอบอาชีพครัวเรือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท

๒๖-๒๘ สิงหาคม : ทิศทางแผนชุมชน

เครือข่ายแผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง ๔ ภาค ได้จัดสัมมนา “การขับเคลื่อนกระบวนการแผนชุมชน เพื่อการเปลี่ยนแปลงพัฒนาชุมชนท้องถิ่น” ณ ทริพย์เจริญกรีนแลนด์ เขตหนองจอก กรุงเทพฯ เพื่อสรุปผลการดำเนินงานการจัดทำแผนชุมชนของเครือข่ายแผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง ๔ ภาค และเป็นการจัดปรับระบบการบริหารจัดการและโครงสร้างการทำงาน

ของเครือข่ายแผนฯ กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนกระบวนการแผนชุมชนนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่น และได้ได้แนวทางและเพิ่มทักษะการเชื่อมโยงการทำงานเชิงบูรณาการ ในการสัมมนาครั้งนี้มีภาคีพัฒนา และคณะทำงานแผนชุมชนระดับภาค เข้าร่วมจำนวน ๑๘๔ คน โดยเนื้อหาสำคัญในการสัมมนาสำคัญ ได้แก่

๑) พัฒนาแกนประสานงานเครือข่ายแผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง ๔ ภาค ๒) ปรับกลไกการทำงาน

ของเครือข่ายแผนฯ จากระดับภาค ให้ลงมาอยู่ในระดับจังหวัดแทน โดยยังคงมีกลไกระดับภาคเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การบริหารจัดการให้ลงไปในระดับจังหวัดแทน

๓) ทบทวนเป้าหมายของกระบวนการแผนชุมชนจากผลการดำเนินงาน โดยจะมีการพัฒนาคุณภาพของพื้นที่ที่ทำแผนชุมชน ที่ทำไปแล้วมีมากน้อยแค่ไหน ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงแค่ไหน ในเป้าหมายที่ตั้งไว้ คนทำแผนและความสัมพันธ์/การบูรณาการที่เกิดขึ้น ๔) นอกจากนี้ในแนวทางการขับเคลื่อนแผนชุมชนพึ่งตนเอง ในปี ๒๕๕๐-๒๕๕๒ จะขับเคลื่อนภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ ด้วย โดยมีเป้าหมายที่จะเชื่อมโยงการทำแผนชุมชนให้สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับครอบครัว เน้นที่การสร้างและค้นหาครอบครัวต้นแบบพอเพียง ในระดับชุมชนเน้นที่การสร้างและค้นหา เพื่อให้ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน และในระดับท้องถิ่น เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีทั้งในตำบล/เทศบาล/จังหวัดและภูมิภาค

๒๖ ตุลาคม : ประธาน พอช. ลาออก

นายพิชัย รัตนพล ประธานคณะกรรมการสถาบันลาออกด้วยเหตุผลด้านสุขภาพ

๒๔ ตุลาคม : ชาวบ้านพบนายกฯ เครือข่าย

องค์กรประชาชนทั่วประเทศกว่า ๒๐๐ คน เข้าพบนายกรัฐมนตรี พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ยื่นข้อเสนอให้ช่วยแก้ไขปัญหาของชุมชนทางด้านต่างๆ เช่น ที่อยู่อาศัย สามจังหวัดชายแดน คนไทยพลัดถิ่น การปฏิรูปสังคมและการเมือง และผลักดันสภาองค์กรชุมชน

๓๐ ตุลาคม-๒ พฤศจิกายน : สัมมนา

ภัยพิบัตินานาชาติ จัดสัมมนานานาชาติ เรื่อง People Leadership in Disaster Recovery ที่ จ.ภูเก็ต มีผู้แทนชุมชนที่ประสบภัยธรรมชาติต่างๆ ในเอเชียเข้าร่วม ๑๑ ประเทศ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๒๙๒ คน

๒ ธันวาคม : คลื่นตันที่ภูเก็ต

อดีตประธานาธิบดีคลื่นตัน ในฐานะทูตพิเศษ องค์การสหประชาชาติ เยี่ยมชุมชนชาวเลมอแกน หินลูกเตียวและร่วมปลูกป่าชายเลนที่ จ.ภูเก็ต

๑๒ ธันวาคม : บ้านมั่นคง ๓ ครม. เห็นชอบ

โครงการบ้านมั่นคง ระยะที่ ๓ (๒๕๕๐-๒๕๕๔) เป้าหมาย ๒๐๐,๒๑๘ ครัวเรือน

๑๒ ธันวาคม : งบประมาณสามจังหวัด

ครม. เห็นชอบโครงการพัฒนาพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ งบประมาณ ๔๙๓ ล้านบาท ดำเนินโครงการเรื่องบ้านมั่นคง ที่ดินและประมงพื้นบ้าน

๑๙ ธันวาคม : งบน้ำท่วม คณะรัฐมนตรี

อนุมัติงบประมาณให้ พอช. ในโครงการแก้ไขปัญหาหน้าท่วมโดยชุมชน จำนวน ๑๐๔ ล้านบาท

๒๑ ธันวาคม : อนุกรรมการ คณะกรรมการ

เห็นชอบการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานงานการพัฒนาองค์กรชุมชนซึ่งมาจากผู้แทนภาคและผู้แทนประเด็นงานต่างๆ จำนวน ๖๒ คน ธันวาคม/ศจพ.ปชช. รัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ มีการปรับเปลี่ยน ศตจ. เป็นศูนย์อำนวยการปฏิบัติการจัดการความยากจนและพัฒนาชนบทตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) และปรับกลไก ศตจ.ปชช. เดิมเป็นศจพ.ปชช. เริ่มดำเนินการเดือนมีนาคม ๒๕๕๐

สัมมนานานาชาติ
จัดสัมมนานานาชาติ
“ฟื้นฟูพลังชุมชนหลัง
ภัยพิบัติด้วยพลังชุมชน
จ.ภูเก็ต มีผู้เข้าร่วม
จาก ๑๑ ประเทศ

๒๕๕๐

๒๓-๒๕ มกราคม ๕๐ : ท້อยู่อาศัย

งานเสวนาการจัดการชุมชนตามโครงการบ้านมั่นคง (๔ ปีบ้านมั่นคง) โรงแรมรามารการ์เด็น

๑๙ มกราคม : ประชาธิปไตยที่พึงประสงค์

พอช. เชิญนักวิชาการ ประชาชนชาวบ้านและผู้นำอาวุโสมาสนทนาเรื่อง “ประชาธิปไตยที่พึงประสงค์” เสนอทางออกการกระจายอำนาจให้ชุมชนท้องถิ่น

๔-๕ กุมภาพันธ์ : สวัสดิการชุมชน

มหกรรมสวัสดิการชุมชนคนไม่ทิ้งกัน

ที่ ม.สุโขทัยธรรมธราช พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรีเป็นประธานเปิดงาน พอช.

รายงานว่ามีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการระดับตำบลแล้วกว่า ๕๐๐ แห่ง เงินกองทุน ๒๑๕ ล้านบาท จะจัดตั้งในปี ๒๕๕๐ อีก ๙๙๙ แห่ง

๗ กุมภาพันธ์ : บันทึกความร่วมมือกับทรัพย์สิน

๒๐ กุมภาพันธ์ : ครม. แต่งตั้งนายสมชัย

ฤชุพันธ์ เป็นประธานกรรมการสถาบันฯ

คนใหม่ พอช. ลงนามในบันทึกความร่วมมือกับสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์เพื่อสนับสนุนการจัดทำโครงการบ้านมั่นคงในพื้นที่สำนักงานจำนวน ๓๔ แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร

มีนาคม-สอท. : เครือข่ายองค์กรชุมชน

ได้รวมตัวกันจัดตั้ง “สมัชชาองค์กรชุมชนแห่งประเทศไทย” (สอท.) ขึ้นในต้นปี ๒๕๕๐

เพื่อผลักดันกฎหมายสภาองค์กรชุมชน มีการประชุมครั้งแรกในวันที่ ๑๙ มีนาคม มีแผนงานสำคัญ คือ การจัดกิจกรรมรณรงค์ทั่วประเทศ และปฏิบัติการจริงในพื้นที่ ๑๕๐ ตำบล

๑๖ มีนาคม : หมอกควันเหนือ

เครือข่ายองค์กรชุมชนภาคเหนือจัดสัมมนาหาทางออกแก้ปัญหาหมอกควันภาคเหนือ โดยจะวางแผนแก้ปัญหาทั้งระยะสั้นและระยะยาว

๒๓-๒๕ พฤษภาคม: มหกรรมสิ่งแวดล้อม

งานมหกรรม “ฝ่าวิกฤตทรัพยากรด้วยพลัง

ชุมชน รัฐหนุน-เสริมราษฎรเพื่อธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมยั่งยืน” ณ อิมแพค เมืองทองธานี

ก่อนหน้าจะมีการจัดเวทีสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่างๆ เครือข่ายองค์กรชุมชนยื่นข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมต่อตัวแทนนายกรัฐมนตรีดังนี้ ผลจากการจัดงานสัมมนา รัฐหนุน-เสริมราษฎร ภาคประชาชน มีข้อเสนอ ๔ ข้อ ประกอบด้วย ๑) จัดตั้งคณะทำงานประกอบด้วย ผู้แทนจากภาครัฐ ผู้แทนชุมชน นักวิชาการ และผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน เป็นกลไกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒) ปรับปรุงระเบียบของกองทุนสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการสนับสนุนองค์กรชุมชน ๓) ภาคประชาชนยกระดับพื้นที่รูปธรรมด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนจำนวน ๙๙ แห่ง เป็นศูนย์การเรียนรู้ทำงานวิจัยขยายสู่พื้นที่อื่น และประการสุดท้ายปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบราชการให้เอื้อต่อภาคประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สมัชชาสภาองค์กรชุมชนแห่งประเทศไทยร่วมผลักดัน พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน

**๒๙ พฤษภาคม : คณะกรรมการ
ฟื้นฟูท้องถิ่น** นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนาย
กรัฐมนตรี ได้ลงนามในคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ฉบับที่ ๑๖๖/๒๕๕๐ แต่งตั้ง **คณะกรรมการ
แห่งชาติว่าด้วยการฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น** ขึ้น
ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ
ที่เกี่ยวข้องและตัวแทนเครือข่ายองค์กรชุมชน
รวมจำนวน ๓๙ คน โดยมีนายไพบูลย์
วัฒนศิริธรรม เป็นประธานคณะกรรมการฯ
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)
เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อสนับสนุนให้
การดำเนินงานฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นให้เป็นไปอย่าง
มีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการชุดดังกล่าว มีอำนาจหน้าที่
ในการพัฒนายุทธศาสตร์และแนวทางการบูรณา
การขับเคลื่อนงานฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น การจัดทำ
แผนปฏิบัติการสนับสนุนและดำเนินการขับเคลื่อน
งานตามยุทธศาสตร์ในทุกภาคส่วน
เพื่อสร้างศักยภาพให้ชุมชนท้องถิ่นเป็นหลักในการ
พัฒนาได้อย่างเข้มแข็ง รวมทั้งประสานงานและ
บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เพื่อหนุนเสริมการขับเคลื่อนงานตามยุทธศาสตร์
ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และให้มีการแต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินงาน
ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายต่อไป

พลเอกสุรยุทธ์
จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี
เปิดโครงการบ้านมั่นคง
ชุมชนกาแลตาแป
จ.นราธิวาส เมื่อวันที่
๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐

นายสมชัย ฤชุพันธ์
อดีตประธาน
คณะกรรมการ พอช.
ร่วมเปิดงานวันที่อยู่
อาศัยโลก ปี ๒๕๕๐

๒๕ กรกฎาคม : กรรมการ พอช.

มีการแก้ไขพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันฯ
ให้มีผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ เป็น
กรรมการในฐานกรรมการสถาบันฯ แทนผู้แทน
จากการเคหะแห่งชาติ

๒๔ สิงหาคม : นายกษ เปิดบ้านมั่นคง
สามจังหวัด เครือข่ายองค์กรชุมชนสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ ร่วมกับ สถาบันพัฒนาองค์กร
ชุมชน (องค์การมหาชน) จัดงานเปิดโครงการ
บ้านมั่นคงชุมชนกาแลตาแป โดย พล.อ.สุรยุทธ์
จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธี
เปิดป้ายโครงการบ้านมั่นคงชุมชนกาแลตาแป
หนึ่งในโครงการบ้านมั่นคงเมืองนราธิวาส
มีผู้เข้าร่วมกว่า ๕๐๐ คน

๑-๘ ตุลาคม : ท້อยู้อาศัยโลก

งานสัปดาห์วันท້อยู้อาศัยโลก จัดงานในเมืองต่างๆ ทั่วประเทศ ใน ๘๐ ชุมชนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเฉลิมฉลองพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา

ตุลาคม ๕๐ : บัณฑิตกักร่วมมือโครงการบ้านมั่นคงในที่ดินนิคม พอช. ลงนามในบัณฑิตกักร่วมมือกับกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมฯ เพื่อดำเนินการโครงการบ้านมั่นคงในพื้นที่นิคมสร้างตนเองทั่วประเทศ ๔๓ แห่ง

๑๕ พฤศจิกายน : องค์การการเงิน

งานสัมมนาเครือข่ายองค์การการเงินในประเทศไทย ร่วมกับนานาชาติ กำหนดทิศทางการทำงาน คือ ๑) การพัฒนาคณะกรรมการและองค์กร ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนงาน โดยปลูกฝังให้คณะกรรมการใฝ่เรียนรู้ มีการพัฒนาตนเองทั้งด้านความคิดและการบริหารจัดการ ให้เป็นคณะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนา มีความรู้และคุณธรรม รวมทั้งมีการสืบทอดโดยสร้างเยาวชนคนรุ่นใหม่ขึ้นมาทำงานอย่างต่อเนื่อง มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาให้เป็นองค์กรเรียนรู้ และมีธรรมาภิบาล ๒) การพัฒนาสมาชิก จะใช้แนวทางของกระบวนการแผนแม่บทชุมชนโดยการสำรวจข้อมูลสมาชิกให้รู้สถานะรายรับ-รายจ่ายปัญหาหนี้สิน และคุณภาพชีวิตของสมาชิกทั้งระดับครัวเรือน ระดับกลุ่มและชุมชน เพื่อพัฒนาเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนากลุ่มอย่างมีทิศทางและเป้าหมาย ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง กระบวนการพัฒนาจะเน้นการปลูกฝังสมาชิกให้มีสัจจะ มีวินัย โดยการจูงใจด้วยกองทุนสวัสดิการเพื่อการพัฒนาอย่างครบวงจรชีวิต เพื่อหล่อหลอมให้สมาชิกเป็นคนดี มีคุณธรรมในชุมชนและสังคม

๓) การเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้
 บูรณาการกองทุน และพัฒนาเป็นสถาบันการเงินชุมชนเพื่อสวัสดิการชุมชน เมื่อพัฒนากลุ่ม
 ซึ่งมีคณะกรรมการเป็นกลไกขับเคลื่อนสำคัญ ด้วยการมีส่วนร่วมของสมาชิกที่พัฒนาขึ้นทั้งด้าน
 ความรู้ ความเข้าใจ และคุณธรรมพื้นฐานแล้ว ก็จะเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายเรียนรู้ที่มีเป้าหมาย
 ในการเป็นหน่วยจัดการในรูปสถาบันการเงินชุมชน เพื่อสร้างสวัสดิการครบวงจรชีวิตในระดับ

ตำบล และเชื่อมโยงการพัฒนาาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีพัฒนาต่างๆ
 การเชื่อมโยงเครือข่ายในระดับอำเภอ จังหวัด ระดับภาค และประเทศ จะเริ่มดำเนินการโดยเครือข่ายเรียนรู้ที่มีความพร้อม และ
 จะพัฒนาขึ้นเป็นเวทีสมัชชาองค์กรการเงินชุมชนแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
 กระบวนการพัฒนาการเมืองที่มาจากการมีส่วนร่วมของประชาชน

มหกรรมวิถีพลังไท ๒
 ที่สวนอัมพร เมื่อวันที่
 ๑๒-๑๘ พ.ย. ๕๐

๑๗-๑๘ พฤศจิกายน : วิถีพลังไท ๒
 งานมหกรรมวิถีพลังไท ๒ วิถีพลังไทเพื่อการ
 ฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น ที่สวนอัมพร มีผู้เข้าร่วมกว่า
 ๕,๐๐๐ คน

๑๔-๑๕ มีนาคม : แผนชุมชนปี ๕๑

เครือข่ายแผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง ๔ ภาค ได้จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อขับเคลื่อนการจัดทำแผนชุมชนเชิงคุณภาพ ปี ๒๕๕๑ ณ โรงแรมอันดา กรุงเทพฯ การสัมมนาครั้งนี้เป็นการทบทวนประมวลผลการดำเนินงานใน ๒,๐๐๐ ตำบล ที่ผ่านมาทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยมีพื้นที่ทำแผนชุมชนคุณภาพระดับ A จำนวน ๓๑๐ ตำบล ระดับ B จำนวน ๔๙๗ ตำบล ระดับ C จำนวน ๒๖๒ ตำบล ระดับ D จำนวน ๒๓๔ ตำบล ซึ่งยังไม่รวมตำบลเตรียมการและไม่ได้จัดระดับคุณภาพอีกจำนวน ๖๙๗ ตำบล

๒๕๕๑

๘ กุมภาพันธ์ : สภากองค์กรชุมชน

พระราชบัญญัติสภากองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑
ลงประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา

๑๕ กุมภาพันธ์ : โครงสร้างใหม่ ๕

สำนักงานภาค คำสั่งเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง
การทำงานใหม่แบ่งเป็นสามกลุ่มงานคือกลุ่มงาน
พื้นที่ สนับสนุน และบริหาร มี ๕ สำนักงานภาค
(เหนือ อีสาน ใต้ ตะวันออก/กทม. ตะวันตก/
กลาง) รวมทั้งหมด ๑๗ หน่วย ยกเลิกหน่วย
วิจัยฯ และจัดสำนักพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การขับเคลื่อนปี ๒๕๕๑ เน้นการจัดทำแผนชุมชนเชิงคุณภาพเพื่อขยายผลเรียนรู้สู่การปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป้าหมายดำเนินการ ๗๐๐ หมู่บ้าน โดยมีการเชื่อมโยงให้เกิดเป็นสภากองค์กรชุมชนระดับหมู่บ้านและยกระดับสู่สภากองค์กรชุมชนระดับตำบล นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มศักยภาพและพัฒนาขีดความสามารถของผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับจังหวัดและเครือข่าย การพัฒนาข้อมูล การจัดการความรู้และการสื่อสารสาธารณะ โดยมีคณะทำงานแผนชุมชนระดับหมู่บ้าน/ตำบลเป็นองค์กรดำเนินงาน และมีเครือข่ายแผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง ๔ ภาค และคณะอนุกรรมการที่ผ่านการอบรมการบริหารจัดการที่ดี มาบริหารโครงการ

๑๙-๒๐ มีนาคม :

เครือข่ายองค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชนทั่วประเทศกว่า ๔๕๐ คน จัดประชุมประจำปี ที่ มสธ.กำหนดแผนฟื้นฟูท้องถิ่น ปี ๒๕๕๑ โดยมี **วิสัยทัศน์** ชุมชนเข้มแข็ง พึ่งตนเอง อยู่เย็นเป็นสุขและมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง **ยุทธศาสตร์หลัก** คือ การฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นโดยใช้สภาองค์กรชุมชนเป็นแกนหลักและใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการพัฒนา

๓๑ มีนาคม : เลิก วจส. คณะกรรมการสถาบันเห็นชอบให้ยกเลิกข้อบังคับการจัดตั้งวิทยาลัยการจัดการจัดการทางสังคม (วจส.) ซึ่งเริ่มดำเนินการในปี ๒๕๔๕

๓๑ พฤษภาคม : อนุกรรมการ ๔๕ คน แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานงานองค์กรชุมชน (คปอ.) จำนวน ๔๕ คน จากพื้นที่ภาคและประเด็นงานต่างๆ เพื่อเป็นกลไกการเชื่อมโยงขบวนองค์กรชุมชนระดับชาติ ต่อมาในเดือนกันยายน ๒๕๕๑ มีการจัดตั้งคณะประสานงานองค์กรชุมชนในทุกภาค ทำหน้าที่คล้ายกรรมการภาคในช่วงก่อน

๑๕ สิงหาคม : คณะกรรมการสถาบันฯ ครบวาระดำรงตำแหน่ง

๘-๓๑ ตุลาคม : งานมหกรรม **ที่อยู่อาศัยสากล “ปฏิวัติสลัมไทย ต้องแก้ไขกันทั้งเมือง”** จัดในภูมิภาคต่างๆ ที่เชียงใหม่ สงขลา ขอนแก่น กาฬสินธุ์ จันทบุรี สมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี และที่กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมงานกว่า ๑๐,๐๐๐ คน มีการจัดทำบันทึกความร่วมมือในการพัฒนาที่อยู่อาศัยกับ ๖๒ หน่วยงาน

๑๔ ตุลาคม : ครม. และที่ดินอุทยานบูโด คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินรอบอุทยานบูโด สุโขทัย ตามที่ศูนย์อำนวยการจัดการความยากจนและพัฒนาชนบทตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) นำเสนอสาระสำคัญคือ การแก้ปัญหาตามแนวทางที่ชุมชนดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๐

๖-๗ พฤศจิกายน :

สัมมนาสภาองค์กรชุมชน ผู้แทนสภาองค์กรชุมชนที่จัดตั้งขึ้นในชุดแรกจำนวนกว่า ๕๐๐ คน สัมมนาร่วมกันที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

“ปฏิวัติสลัมไทย ต้องแก้ไขกันทั้งเมือง” ในงานวันที่อยู่อาศัยโลก ปี ๒๕๕๑

เครือข่ายชุมชนเสนอให้
นายกรัฐมนตรีสนับสนุน
การฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น
เมื่อ ๑๕ มกราคม ๕๒

๒๕๕๒

๙ มกราคม : นางสาวสมสุข บุญญะบัญชา
ผู้อำนวยการสถาบันฯ ครบวาระการ
ทำงานวาระที่ ๒

๑๕ มกราคม : เครือข่ายชุมชนพบ
นายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)
เครือข่ายองค์กรชุมชนทั่วประเทศ เข้าพบนายก
รัฐมนตรีและเปิดการประชุมสภาองค์กรชุมชน
ระดับชาติ ที่ทำเนียบรัฐบาล เครือข่ายชุมชน
เสนอให้รัฐบาลสนับสนุนการฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น
ทางด้านต่างๆ ต่อมานายกรัฐมนตรีได้แต่งตั้ง
คณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
แห่งชาติเพื่อดำเนินการเรื่องนี้ มีคุณหญิงสุพัตรา
มาศดิตถ์ เป็นประธาน

๑๖ มกราคม: ประชุมระดับชาติสภาองค์กร
ชุมชนตำบลจัดประชุมระดับชาติ ครั้งที่ ๑
ตาม พ.ร.บ. สภาองค์กรชุมชน ที่สถาบันพัฒนา
องค์กรชุมชน มีผู้แทนสภาองค์กรชุมชนเข้าร่วม
จังหวัดละ ๒ คน ที่ประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการ
ดำเนินการจำนวน ๓๓ คนและรับรองกติกา
ที่ประชุมระดับชาติ

การประชุมสภาองค์กร
ชุมชนตำบลระดับชาติ
ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๕
มกราคม ๒๕๕๒

ผู้นำชุมชนเสนอการ
ปฏิรูปสื่อ กับ รมต.
ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่
๑๐-๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒

๑๘ กุมภาพันธ์ : เครือข่ายผืนป่าตะวันตก
เครือข่ายป่าชุมชนผืนป่าตะวันตก ๑๓๕ ป่าชุมชน
มูลนิธิสิบ นาคะเสถียร และ พอช. ร่วมจัดงาน
เวทีเครือข่ายป่าชุมชนเพื่อการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติ บริเวณแนวเขตป่ากันชน
ผืนป่าตะวันตกที่ ที่ว่าการอำเภอแม่เป็น
จ.นครสวรรค์ มีผู้นำชุมชนและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมงานกว่า ๑,๒๐๐ คน

๒๗ กุมภาพันธ์ : เครือข่ายสลัม ๔ ภาค
เครือข่ายสลัม ๔ ภาคชุมนุมที่ พอช. เรียกร้อง
ให้คงดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยไว้ที่ ๔%
คณะกรรมการสถาบันซึ่งประชุมในวันนี้กำหนด
ให้สถาบันคงอัตราดอกเบี้ยเพื่อที่อยู่อาศัย
ไว้ที่ร้อยละ ๔ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของ
ประชาชนในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ

๑-๒ มีนาคม : สัมมนาแนวทางการแก้ปัญหา
การแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย
เมืองและชนบท

๑๐-๑๑ มีนาคม : ยุทธศาสตร์สื่อชุมชน
ขบวนสื่อชุมชนสัมมนายุทธศาสตร์สื่อชุมชน
ที่ พอช. กำหนด ๔ ยุทธศาสตร์ คือ
การเชื่อมโยงเครือข่ายและสร้างสถานภาพ
สื่อชุมชน การผลักดันนโยบายและสร้างพื้นที่
สาธารณะของสื่อชุมชน การพัฒนาความเป็น
สถาบันของสื่อชุมชนและการพัฒนาสถานีรื่อง
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นายสาธิต
วงศ์หนองเตย มารับข้อเสนอของเครือข่าย

๑๔-๑๕ มีนาคม : มหกรรมข้าวอีสาน

เครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือกภาคอีสาน จัดงานมหกรรมข้าวอีสานที่ จ.ขอนแก่น มีเกษตรกรเข้าร่วมกว่า ๕๐๐ คนจึงได้มีข้อเสนอ คือ ๑) สนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนแนวคิดและระบบการผลิตสู่การพึ่งตนเอง ๒) สร้างการค้าที่เป็นธรรมและตลาดทางเลือก โดยเกษตรกร ๓) สร้างและขยายรูปธรรมเกษตรกรรมยั่งยืน ๔) สนับสนุนและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ขบวนการชาวนา ๕) ผลักดันให้เกิดกฎหมายและนโยบายด้านการเกษตรกรรม ยั่งยืนร่วมกันหน่วยงานทุกภาคส่วน

สัมมนาหมกรรม
ข้าวอีสาน ที่ จ.ขอนแก่น
๑๔-๑๕ มีนาคม ๒๕๕๒

๑๗ มีนาคม : ครม. ตั้งกรรมการ พอช.

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนชุดที่ ๓ ประธานคณะกรรมการสถาบัน คือ พลเอกสุรินทร์ พิกุลทอง

๒๖-๒๗ มีนาคม : งานมหกรรม

ท่องเที่ยวชุมชน จัดร่วมกับกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา และโครงการปิดทองหลังพระสืบสานพระราชดำริ ที่โรงแรมรามารัตนเดนม กรุงเทพมหานคร มีผู้แทนชุมชนทำงานเรื่องนี้เข้าร่วมสัมมนากว่า ๘๐๐ คน

๗ เมษายน : ครม. เห็นชอบโครงการ

ที่อยู่อาศัย ๕ จังหวัด คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่ง พอช. รับผิดชอบโครงการที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน งบประมาณ ๑,๒๒๘ ล้านบาทในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ เป้าหมายที่อยู่อาศัย ๒๔,๐๐๐ ครัวเรือน ๑๕ ส.ค. มีการประชุมคณะกรรมการโครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน ๕ จังหวัด ครั้งที่ ๑ เพื่อกำหนดกรอบการทำงานของโครงการที่ จ.ปัตตานี

๒๕ เมษายน : รับฟังความคิดเห็น

คณะกรรมการสถาบันแต่งตั้งคณะอนุกรรมการรับฟังความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน มี รศ.สุริชัย หวันแก้ว เป็นประธาน คณะอนุกรรมการได้จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นในทุกภูมิภาคในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ และเสนอผลต่อคณะกรรมการ **มอบโฉนดที่ดินรอบบุด** รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย นายถาวร เสนเนียม มอบโฉนดที่ดินชาวบ้านที่ตรวจสอบแล้วว่าอยู่นอกเขตอุทยานจำนวน ๓๐๐ แปลง ใน ต.ปะลูงาสาเมาะ อ.บาเจาะ จ.นราธิวาส ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการแก้ไขปัญหาอุทยานทับที่ดินทำกินชาวบ้านรอบอุทยานแห่งชาติบูโด สุไหงปาดี

๓-๔ มิถุนายน : สัมมนาฝึกกำลังสร้าง

พลังสวัสดิการชุมชนท้องถิ่น ณ โรงแรมราชศุภมิตร อ.เมือง จ.กาญจนบุรี มีผู้เข้าร่วมประมาณ ๒๕๐ คน ผลักดันให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชนวันละ ๑ บาท/คน

๑๖ มิถุนายน : ผู้อำนวยการใหม่

คณะกรรมการสถาบันแต่งตั้งนางทิพย์รัตน์ นพดารมย์ เป็นผู้อำนวยการสถาบัน มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒

๑๓ กรกฎาคม : หนึ่งทศวรรษของคัมภีร์มหาชน ที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นประธานในพิธีเปิด ปัจจุบันเมืองคัมภีร์มหาชนจัดตั้งแล้วทั้งสิ้น ๒๕ แห่ง มีผู้เข้าร่วมงานกว่า ๘๐๐ คน

มิถุนายน : คนจนคนดี พอช. ร่วมกับมูลนิธิศูนย์พัฒนาที่อยู่อาศัยแห่งเอเชีย ร่วมกันจัดทำโครงการสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยคนจนคนดีในชุมชนแออัดทั่วประเทศ ๗๗ ชุมชน จำนวน ๑๐๐ คริวเรือน

๑๙-๒๑ กรกฎาคม : สมัชชาองค์กรชุมชนภาคกลางตอนบนและตะวันตก ที่ จ.สุพรรณบุรี มีผู้นำชุมชนในภาคกลางและภาคตะวันตก ๑๖ จังหวัด เข้าร่วมกว่า ๘๐๐ คน กำหนดทิศทางการทำงานสำคัญสี่ด้าน คือ ประการที่หนึ่ง ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น ที่มีพื้นที่การปฏิบัติงาน ๓ ระดับ คือ ตำบล จังหวัด และภูมิภาค ประการที่สอง ใช้สภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเครื่องมือในการบูรณาการงานประเด็นในพื้นที่ ประการที่สาม เชื่อมโยงการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ราชการ นักวิชาการ ภาคีการพัฒนา และประการที่สี่ เน้นการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดีของขบวนชุมชน

๒๓-๒๔ กรกฎาคม : สัมมนาทรัพยากร เครือข่ายทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และเกษตรกรรมยั่งยืน สัมมนา สรุปบทเรียนการทำงานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ที่โรงแรมนิพนธ์รีสอร์ท อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๙๐ คน

๒ สิงหาคม : สมัชชาสวัสดิการชุมชน ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หาดใหญ่ มีผู้เข้าร่วมจากเครือข่ายสวัสดิการทั่วประเทศประมาณ ๗,๐๐๐ คน นายกรัฐมนตรีเป็นประธานเปิดการประชุม และประกาศให้งบประมาณสนับสนุนกองทุนสวัสดิการชุมชนตามรายชื่อของสมาชิกวันละ ๑ บาท ภายใต้งบประมาณ ๗๒๗ ล้านบาท

๗-๙ สิงหาคม : มหกรรมชนเผ่า เครือข่ายชนเผ่าพื้นเมือง ๑๘ เผ่า และหน่วยงานสนับสนุนต่างๆ จัดงานมหกรรมชนเผ่าที่ จ.เชียงใหม่ เน้นการหาทางออกในเรื่องความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินของชนเผ่าต่างๆ โดยเสนอพื้นที่นำร่องโฉนดชุมชนบนพื้นที่สูง ๑๑๖ แห่งของ ๑๐ ชนเผ่า ให้รัฐบาลยุติการจับกุมคุกคามชาวบ้านในพื้นที่ที่มีกรณีพิพาทเรื่องที่ดิน

สิงหาคม : สมัชชาองค์กรชุมชนกรุงเทพฯ และตะวันออก เครือข่ายองค์กรชุมชนในเขตจ.กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และภาคตะวันออก จัดงานสมัชชาประจำปี ที่ พอช. เพื่อทบทวนและวางแผนการทำงาน มีผู้นำชุมชนเข้าร่วมกว่า ๗๐๐ คน

๑๘ กันยายน : สามปี สอช. สหพันธ์พัฒนาองค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติ (สอช.) จัดงานครบรอบ ๓ ปีที่ พอช. มีผู้นำชุมชนเมืองซึ่งส่วนใหญ่ร่วมโครงการบ้านมั่นคงจากทั่วประเทศ เข้าร่วมกว่า ๑,๐๐๐ คน ผลักดันให้รัฐบาลสนับสนุนสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ๓,๐๐๐ ล้านบาท

๘-๙ ธันวาคม : มหกรรมแผนชุมชน เครือข่ายแผนชีวิตชุมชนพึ่งตนเอง ๔ ภาค ได้จัดงานมหกรรม “แผนชีวิตชุมชนพึ่งตนเองสู่ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีแกนนำชุมชนและคณะอนุกรรมการแผนชุมชนจังหวัดทั่วประเทศและผู้แทนภาคีการพัฒนาเข้าร่วมงานกว่า ๑,๑๐๐ คน เข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและช่วยกันขับเคลื่อนงานในระยะต่อไป

๒๕๕๓

๗ มกราคม : บ้านไทยเข้มแข็งหลังแรก ที่ห้าจังหวัด นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยรองนายกฯ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ นายอิสสระ สมชัย รมว.พม. นางทิพย์รัตน์ นพลดารมย์ ผอ.พอช. และคณะ ได้เดินทางไปมอบบ้าน ๒ หลังแรกที่ชื่อเกาะ ต.เรียง อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส ซึ่งได้รับงบประมาณจากโครงการไทยเข้มแข็งภายใต้โครงการแก้ไขความเดือดร้อนที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน โดยชุมชนในพื้นที่ห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้

๑๑ มกราคม : สมทบสวัสดิการ

วันละบาท คณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแห่งชาติ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ พอช. จัดงาน “สวัสดิการชุมชนรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน” เพื่อมอบเงินสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชน จำนวน ๓๗๕ กองทุนจาก ๖๖ จังหวัด วงเงิน ๑๑๒.๔๘ ล้านบาท จากนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ซึ่งมีผู้แทนหน่วยงานและองค์กรสวัสดิการชุมชนร่วมงานกว่า ๑,๐๐๐ คน

๘ มีนาคม : พลังหญิงสร้างบ้าน สอช.

ร่วมกับ พอช. จัดงาน “พลังผู้หญิงสร้างบ้านสร้างชุมชน” เพื่อประกาศตัวตนและรวมพลังของผู้หญิงในโครงการบ้านมั่นคง โดยมีนายอิสสระ สมชัย รมว.พม. เป็นประธานเปิดงาน ที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน มีผู้หญิงที่ทำงานบ้านมั่นคงทั่วประเทศร่วมงานกว่า ๖๐๐ คน

๒๔ พฤษภาคม : วิทยานิพนธ์ชุมชน

พอช. จัดเวทีนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับชุมชนของนักศึกษาปริญญาโทซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบัน จำนวน ๑๗ เรื่อง

๒๙ มิถุนายน : สภาองค์กรชุมชนปฏิรูป

ประเทศไทย มีการประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติสมัยวิสามัญ ครั้งที่ ๑ ที่ พอช. จัดทำข้อเสนอการปฏิรูปประเทศไทยของขบวนการองค์กรชุมชน

กรกฎาคม : กรรมการปฏิรูปประเทศไทย
นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้ง นพ.ประเวศ วะสี เป็นประธานคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นประธานคณะกรรมการปฏิรูป และออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิรูป ต้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๓ ต่อมาคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปได้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดต่างๆ รวมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายชุมชนเพื่อการปฏิรูป วันที่ ๑๖ สิงหาคม มีนายไพฑูริย์ วัฒนศิริธรรม เป็นประธาน

๖-๗ กรกฎาคม : ทุนชุมชน ขบวนการเศรษฐกิจและทุนชุมชน จัดงานสัมมนาเชิงวิชาการ “**ทุนชุมชนกับการขับเคลื่อนประเทศไทย**” ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีผู้นำที่ทำงานเกี่ยวกับองค์การการเงินเข้าร่วมประมาณ ๖๕๐ คน จาก ๔๕๖ พื้นที่ทั่วประเทศ

๓๑ กรกฎาคม : แผนชุมชน ๑๕๒ ตำบล เครือข่ายแผนชุมชนพึ่งตนเอง ๔ ภาค จัดสัมมนาวางแผนจัดทำแผนเศรษฐกิจและสังคมชุมชน นำร่องระดับตำบล จังหวัดละ ๒ ตำบลทั่วประเทศ รวม ๑๕๒ ตำบล

๒๗-๒๘ สิงหาคม : สมัชชาสวัสดิการชุมชน ผู้นำสวัสดิการชุมชนทั่วประเทศกว่า ๑,๖๐๐ คน จัดประชุมประจำปี ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เสนอวาระสวัสดิการชุมชน เป็นวาระปฏิรูปประเทศไทย และให้รัฐบาลกำหนดมาตรการหรือกฎระเบียบเพื่อที่จะให้มีการสมทบงบประมาณกองทุนสวัสดิการชุมชนอย่างยั่งยืน

๑๔-๑๕ กันยายน : ขบวนการปฏิรูปประเทศไทย งานมหกรรมชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง ที่โรงแรมรามากราเดน กำหนดทิศทางกรปฏิรูปประเทศไทยของขบวนการชุมชน โดยการเคลื่อนงานเปลี่ยนแปลงพื้นที่ตำบลทั่วประเทศ

๗-๒๒ ตุลาคม : วันที่อยู่อาศัยโลก หัวข้อ “ปฏิรูปที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยโดยชุมชนท้องถิ่น” มีการจัดเวทีใน ๙ เมืองทั่วประเทศ มีคนเข้าร่วมกว่า ๑๑,๐๐๐ คน และจัดเวทีระดับชาติที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีคนเข้าร่วมกว่า ๑,๗๐๐ คน

๒๖-๒๗ ตุลาคม : ๑๐ ปี พอช. จัดงานครบรอบ ๑๐ ปี พอช. สาระสำคัญเกี่ยวกับการปฏิรูป พอช. และขบวนการองค์กรชุมชน มีผู้นำชุมชนเข้าร่วมกว่า ๙๐๐ คน

พฤศจิกายน : พายุหมุนที่อ่าวปัตตานี เครือข่ายองค์กรชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันช่วยเหลือครัวเรือนที่ประสบภัยพายุหมุน จำนวน ๓๒ ครัวเรือน เรือเสียหายกว่า ๑๐๐ ลำ

๑๗ พฤศจิกายน : ช่วยน้ำท่วม คณะอนุกรรมการโครงการบ้านมั่นคงอนุมัติงบประมาณ ๑๐ ล้านบาทช่วยเหลือชุมชนประสบภัยน้ำท่วมในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒๕๕๔

๒๗-๓๐ มกราคม : สัมมนาคนทำงานพัฒนาเมืองเอเชีย มูลนิธิศูนย์ศึกษาที่อยู่อาศัยแห่งเอเชีย (ACHR) และ พอช. ร่วมกันจัดสัมมนาคนทำงานพัฒนาคนจนเมืองจาก ๑๖ ประเทศ ในเอเชียกว่า ๑๒๐ คน ที่กรุงเทพฯ

๒๕ กุมภาพันธ์ : รมว.พม.เปิดบ้านมั่นคง นายอิสสระ สมชัย รมว.พม. เปิดบ้านมั่นคงเมืองทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช และบ้านมั่นคงที่บ้านสอง จ.สุราษฎร์ธานี

๑ กุมภาพันธ์ - ๑๐ มีนาคม : ปฏิรูปประเทศไทย สภาองค์กรชุมชนทุกจังหวัดร่วมจัดเวทีเพื่อปรึกษาหารือในระดับจังหวัด ภาคและชาติ จัดทำข้อเสนอแนวทางการปฏิรูปประเทศไทยในด้านต่างๆ ต่อรัฐบาล ในนามของเครือข่ายองค์กรชุมชนเพื่อการปฏิรูป จัดทำมติสมัชชาเครือข่ายองค์กรชุมชนเพื่อเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจำนวน ๑๓ ประเด็น ครอบคลุมการปฏิรูประบบการจัดการที่ดินอย่างเป็นธรรม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติป่า น้ำ และชายฝั่ง การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร การพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชน การปฏิรูประบบการศึกษา การดูแลระบบการผลิตและราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาระบบประชาธิปไตยชุมชน การยุติโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น ฯลฯ

๒๗ มีนาคม : นายกษมอบสวัสดิการชุมชน นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มอบเงินกองทุนสวัสดิการชุมชนสมทบจากรัฐบาลให้กับกองทุนสวัสดิการชุมชนในภาคอีสาน จำนวน ๑๔๗ กองทุนที่ จ.นครราชสีมา และมีการมอบทุนสมทบให้กองทุนสวัสดิการชุมชนทั่วประเทศ ๑,๕๗๘ กองทุนที่ทำเนียบรัฐบาลในวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ มีกรรมการกองทุนทั่วประเทศเข้าร่วมกว่า ๑,๙๐๐ คน

๒๕ เมษายน : ร่วมมือเรื่องแหล่งเรียนรู้ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้(TK Park) มูลนิธิสัมมาชีพ และ พอช. ลงนามบันทึกความร่วมมือจัดทำแหล่งเรียนรู้ชุมชนในพื้นที่นารอง ๔ แห่ง

๓๐ เมษายน : นายกษ มอบบ้านไทยเข้มแข็งที่ รือเสาะ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีมอบบ้านใหม่ให้กับชาวบ้าน ที่ ต.วาสุรี อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส ตามโครงการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน โดยชุมชน โดยมีการอนุมัติซ่อมสร้างบ้านแล้วกว่า ๒๐,๐๐๐ หลัง มีคนเข้าร่วมงานกว่า ๓,๐๐๐ คน

๒๕-๒๘ พฤษภาคม : ผู้นำการเปลี่ยนแปลง มูลนิธิสัมมาชีพ เครือข่ายองค์กรชุมชน และ พอช.ร่วมจัดอบรมผู้นำชุมชนหลักสูตรเพื่อการเปลี่ยนแปลงครั้งที่ ๑ มีผู้นำชุมชนเข้าร่วมกว่า ๑๕๐ คน

๒๒-๒๔ มิถุนายน : เวทีคนจนเมืองเอเชีย พม. พอช. และ ACHR จัดเวทีคนจนเมืองเอเชีย-แปซิฟิกที่ กรุงเทพฯ ควบคู่กันกับเวที Asia-Pacific Urban Forum มีผู้นำในเอเชียเข้าร่วมเวทีคู่ขนานกว่า ๕๐ คน และมีการศึกษาดูงานในโครงการบ้านมั่นคงด้วย

๑๔ กรกฎาคม : แผนเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เครือข่ายองค์กรชุมชน ต.บัวใหญ่ อ.นาน้อย จ.น่าน ประกาศใช้แผนพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๑๓-๑๕ กันยายน : สมัชชาเครือข่ายองค์กรชุมชนและสภาองค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชนทั่วประเทศจัดงาน “สานพลังชุมชนท้องถิ่นและภาคีสู่การจัดการตนเอง” ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์รังสิต มีผู้นำชุมชนเข้าร่วมกว่า ๑,๐๐๐ คน วันที่ ๑๕ กันยายนเป็นการประชุมระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

ปลายปี ๒๕๕๓-๒๕๕๔ : นำท่าวมใหญ่กรุงเทพ/ภาคกลาง/ภาคอีสาน และภาคใต้ พอช. สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือร่วมกับชุมชนในกรุงเทพและปริมณฑลกว่า ๑๑๐ แห่ง สนับสนุนการจัดทำแผนฟื้นฟูชุมชน ในภาคกลางและภาคอีสาน ๒๓ ตำบล และแผนรับมือภัยพิบัติในภาคตะวันออกและกรุงเทพ ๓๔ ตำบล

๒๗-๒๘ ธันวาคม : สัมมนาพลังชุมชนท้องถิ่นจัดการภัยพิบัติ อย่างยั่งยืน ณ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีผู้นำชุมชนเข้าร่วมกว่า ๓๐๐ คน

๒๕๕๕

๑๓ กุมภาพันธ์ : ธรรมนูญประชาชนอำนาจเจริญ เครือข่ายองค์กรชุมชน จ.อำนาจเจริญ จัดงานประกาศธรรมนูญประชาชน ที่หน้าศาลากลางจังหวัดอำนาจเจริญ มีคนเข้าร่วมกว่า ๑๐,๐๐๐ คน ธรรมนูญดังกล่าวมาจากการร่วมกันร่างของสภาองค์กรชุมชน ๖๓ ตำบล

๒๒ กุมภาพันธ์ : รมว.เปิดงานบ้านมั่นคงอุดร นายสันติ พร้อมพัฒน์ รมว.พม. ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนชุมชนในโครงการบ้านมั่นคง พร้อมเป็นประธานในเปิดพิธีเปิดโครงการบ้านมั่นคงชุมชนเก่าจาน 1 และเปิดป้ายโครงการบ้านมั่นคงเพชรธนา ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี

๓ มีนาคม : กรรมการ พอช. ดูงานตะวันออก คณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และที่ปรึกษาฯ ลงพื้นที่ติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินของประชาชน ต.คลองหินปูน อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว และติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงบ้านช้าง ต.บ้านนา อ.บ้านนา จ.นครนายก

๕-๗ มีนาคม : อนาคตอู๋ผาง เครือข่ายองค์กรชุมชนอำเภออู๋ผาง เครือข่ายองค์กรชุมชนเพื่อการปฏิรูป สำนักงานปฏิรูป มูลนิธิสีบนาคะเสถียร มูลนิธิชุมชนไท สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และหน่วยงานภาคีทั้งภาครัฐ เอกชน หน่วยงานส่วนท้องถิ่นกว่า ๒๐ องค์กร ร่วมจัดงาน "สมัชชาปฏิรูปพื้นที่จังหวัดและภูมิภาค กำหนดอนาคตอู๋ผาง กำหนดอนาคตเรา จากภูผาสู่ทะเล" ที่ว่าการอำเภออู๋ผาง จังหวัดตาก เพื่อนำเสนอบทเรียนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองตัวอย่างพื้นที่อู๋ผาง พร้อมยกระดับความร่วมมือในการทำงานร่วมระหว่างองค์กรชุมชนกับหน่วยงานภาคีในพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

๑๙ มีนาคม : อนุฯเสริมสร้าง คณะกรรมการสถาบันแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน มีกรรมการและที่ปรึกษาจากชุมชนและภาคส่วนต่างๆ รวม ๒๖ คน มีวาระการทำงาน ๒ ปี

๒๒-๒๓ มีนาคม : ลุ่มน้ำเหนือ เครือข่ายองค์กรชุมชนลุ่มน้ำและภาคีภาคเหนือ ร่วมกันจัดงานสัมมนาจัดข้อเสนอการสรรจัดการน้ำและภัยพิบัติภาคประชาชนภาคเหนือที่ จ.เชียงใหม่ เสนอให้รัฐบาลทบทวนแผนการจัดการน้ำทุกลุ่มน้ำในภาคเหนือ ให้ไขว่คว้าปัญหาและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในทุกขั้นตอน

๙ เมษายน : สิ้นไฟบูลย์ อาจารย์ไฟบูลย์ วัฒนศิริธรรม นักพัฒนาสังคมคนสำคัญของประเทศ และเป็นผู้ก่อตั้ง พอช. ถึงแก่อนิจกรรม

๒๕ เมษายน : วาระเปลี่ยนตะวันออก เครือข่ายองค์กรประชาชนภาคตะวันออก ๓๖ องค์กรจัดสัมมนา "วาระเปลี่ยนภาคตะวันออก" ทบทวนผลกระทบการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนในภาคตะวันออก

๓๐ เมษายน-๑๒ พฤษภาคม : นักศึกษาจาก University College London มาศึกษาดูงานและฝึกงานภาคสนามในโครงการบ้านมั่นคง

๑๕ พฤษภาคม : เปิดอาคารสำนักงาน พอช. ภาคเหนือ ณ เลขที่ ๕/๕ ถ.แก้วนรรัตน์ ต.วัดเกต อ.เมือง จ.เชียงใหม่ มีผู้นำชุมชนจาก ๑๔ จังหวัดหน่วยงานพัฒนาทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมในพื้นที่ร่วมแสดงความยินดีกว่า ๔๐๐ คน

๒๖ มิถุนายน : ตัวชี้วัดความสุขชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชนในภาคกลางกว่า ๓๐ ตำบล จัดงาน "ตลาดนัดความรู้ชุมชน ตัวชี้วัดความสุขสู่ตำบลจัดการตนเอง" แลกเปลี่ยนประสบการณ์ทำงานพัฒนาตัวชี้วัดความสุขของชุมชน

๓-๖ กันยายน : เวทีคนจนเมืองโลก องค์การสหประชาชาติเพื่อที่อยู่อาศัย (UN HABITAT) จัดงานเวทีเมืองโลก (World Urban Forum) ครั้งที่ ๖ ที่เมืองเนเปิล ประเทศอิตาลี มีผู้แทนคนจนเมืองจากทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยเข้าร่วมกว่า ๓๐ คน

MOU บสท. : พอช. ลงนามในบันทึกความร่วมมือกับบริษัทบริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์(บสก.) เพื่อสนับสนุนการจัดซื้อที่ดินจัดทำโครงการบ้านมั่นคง

- เริ่มเปิดใช้ Facebook พอช.
- จัดทำ “จดหมายข่าว พอช.” เพื่อสื่อสารภายในของเจ้าหน้าที่จำนวน ๑๕ ฉบับ
- พัฒนาเครือข่ายนักสื่อสารชุมชน : สนับสนุนการสื่อสารของชาวบ้านจังหวัดจำนวน ๒๒ จังหวัด และทดลองการวางแผนการสื่อสารชุมชนระดับตำบล ๗ ตำบล และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการวางแผนการสื่อสารระดับภาคเกี่ยวกับผลกระทบของโครงการขนาดใหญ่ในพื้นที่
- รายงานจังหวัด : เริ่มสนับสนุนให้ชาวบ้านองค์กรชุมชน จัดทำรายงานการทำงานพัฒนาระดับจังหวัดใน ๒๔ จังหวัด
- เวทีระลึกถึง อ.ไพบูลย์ จัดเวทีเสวนาเกี่ยวกับงานพัฒนา จำนวน ๖ ครั้ง ระหว่างเดือนเมษายน-กรกฎาคม เพื่อสืบทอดเจตนารมย์ของ อ.ไพบูลย์ มีคนเข้าร่วมเวทีกว่า ๖๐๐ คน
- ๑๑-๑๒ กันยายน ๒๕๕๖ : การประชุมระดับชาติสภาองค์กรชุมชนตำบลครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ มีนางปวีณา หงสกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมงานและมอบนโยบาย/ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล
- พอช.ประชุมทางไกล : เริ่มใช้การประชุมทางไกล (Web conference) ในการประชุมที่ ส่วนกลาง เพื่อลดค่าใช้จ่ายและความเสี่ยงในการเดินทางของเจ้าหน้าที่ ปีนี้มีการประชุม ๑๐ ครั้ง สามารถประหยัดงบประมาณค่าที่พักและค่าเดินทางเจ้าหน้าที่ได้กว่า ๑๗๒,๐๐๐ บาท

๒๕๕๖

- **พัฒนาคุณภาพชีวิตคนจนเมือง** : เริ่มดำเนินการโครงการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนจนเมือง ซึ่งเป็นการฟื้นฟูชุมชนเมืองที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมในปี ๒๕๕๔ ดำเนินการใน ๕๐ เมือง ของจังหวัดนครสวรรค์ อุทัยธานี นนทบุรีและกรุงเทพมหานคร เมื่อสิ้นสุดโครงการในปี ๒๕๕๙ มีการซ่อมแซมบ้าน ๒,๐๗๕ หลัง ซ่อมแซมสาธารณูปโภคจำนวน ๑๐๗ รายการ โครงการนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากธนาคารโลก
- **เกิดการพัฒนาและเชื่อมโยงขบวนองค์กรชุมชนในพื้นที่**
- **ประกาศธรรมนูญ “รัฐร่วมราษฎร ปฏิรูปคนมุกสู่วิสัยทัศน์การถวชนนา ๒๕๕๕-๒๕๖๐”** ในจังหวัดมุกดาหาร โดยมีเป้าหมายให้คนในจังหวัดมีความสามัคคี สุขภาพดี ปลอดภัย และเป็นประชาธิปไตย
- **เกิดแผนการพัฒนาศักยภาพคนในขบวนองค์กรชุมชนทั้ง ๑๑ ภาค** โดยมีการสรุปบทเรียนการพัฒนาคนในขบวนองค์กรชุมชน ๑๑ ภาค และจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคนในขบวนองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ ซึ่งมีวิสัยทัศน์คือ **สร้างคนในขบวนองค์กรชุมชนให้มีความคิด ความรู้ ความสามารถ เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงสู่ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง และมียุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพคนให้เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงในขบวนองค์กรชุมชน** โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาจำนวน ๓,๑๙๔ คนใน ๗๗ จังหวัด ๑๑ ภาค
- **เกิดการจัดทำฐานข้อมูล GIS เพื่อหนุนเสริมขบวนองค์กรชุมชน** เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ต้นทุนและจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น รวมถึงการประเมินสถานะตำบล/จังหวัด เพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ มีข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศในพื้นที่ระดับตำบล ๒๘ ตำบล ๔ จังหวัด

- **“สภาประชาชนเพื่อการปฏิรูป”** จากการรวมตัวขององค์กรประชาชนมากกว่า ๓๐ เครือข่าย ๑๕,๐๐๐ องค์กรทั่วประเทศ เป็นองค์กรเครือข่ายภาคประชาชนพลเมืองซึ่งมีแนวคิดในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศไทย และการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ มียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในแต่ละด้าน บนหลักการ “ลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มอำนาจประชาชน”
- **EIS พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร(Executive Information System)**

๒๕๕๗

- สถาบันฯ มีนโยบายที่เน้นการกระจายการบริหารจัดการไปสู่ภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด
- ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง : พอช. และ สสส. ร่วมกันจัดเวทีชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองในประเด็นต่างๆ รวม ๖ ครั้ง มีผู้นำชุมชนเข้าร่วมกว่า ๙๐๐ คน
- แผ่นดินไหวเชียงราย : เกิดแผ่นดินไหวในจ.เชียงราย ในเดือนพฤษภาคม 2557 พอช. สนับสนุนเครือข่ายองค์กรชุมชนดำเนินการซ่อมแซมบ้านจำนวนกว่า ๑,๙๐๐ หลัง ใน ๑๖ ตำบล
- ๒๗-๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ : เวทีสรุปบทเรียน "การพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชน" รูปธรรมการจัดการตนเองในระดับฐานกลาง มีผู้นำจากประเด็นงานเศรษฐกิจและทุนชุมชนเข้าร่วมกว่า ๒๐๐ คน ณ ห้องประชุมไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม พอช.
- ตุลาคม : จัดมหกรรมงานวันที่อยู่อาศัยโลก "แบ่งปันที่ดินรัฐ : เพื่อที่อยู่อาศัยที่มั่นคง คืนความสุขให้คนจนอย่างยั่งยืน" ณ ทำเนียบรัฐบาล โดยมีรองนายกรัฐมนตรี(นายยงยุทธ ยุทธวงศ์) เป็นประธาน ผู้เข้าร่วมประมาณ ๒,๑๐๐ คน
- ๙ - ๑๐ ตุลาคม : ประชุมอนุกรรมการยุทธศาสตร์ขบวนการขององค์กรชุมชน พลตำรวจเอกอดุลย์ แสงสิงแก้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้เกียรติมอบนโยบายในเวทีดังกล่าว ณ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
- เครือข่ายองค์กรชุมชนและประชาสังคมเพื่อการปฏิรูป (คชสป.) และเครือข่ายชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง (คชก.) มีการออกแบบการขับเคลื่อนชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองสู่การปฏิรูปประเทศไทย กำหนดจังหวะก้าวระหว่างเครือข่ายขบวนการขององค์กรชุมชนและประชาสังคมเพื่อการปฏิรูป
- สนับสนุนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น ครอบคลุมพื้นที่ ๒๖๑ ตำบล ๗๗ จังหวัดใน ๑๑ ภาค ๓๖๔ โครงการงบประมาณสนับสนุน ๘๘.๗๙ ล้านบาท ก่อให้เกิดพื้นที่รูปธรรมระดับตำบลในการเชื่อมโยงแก้ไขปัญหาและจัดทำแผนพัฒนาใน ๒๖๑ ตำบล
- ๑๗-๑๙ ธันวาคม : คณะกรรมการ พอช. จัดเวทีระดมความเห็นผู้นำองค์กรชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรชุมชนจากทั่วประเทศ ร่วมกันมองไปยังอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้า และร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นคือ "ในปี ๒๕๗๔ ชุมชนท้องถิ่นไทยจะมีความเข้มแข็งเต็มพื้นที่ประเทศไทย" และภาพวิสัยทัศน์ร่วมในระยะ ๓-๕ ปีข้างหน้า "ชุมชนท้องถิ่นไทยมีความเข้มแข็งสู่การจัดการจัดการตนเอง"
- ๑๗ ธันวาคม : เครือข่ายสวัสดิการชุมชนและภาคี จัดเวทีสวัสดิการชุมชน "คืนความสุขสู่ชุมชนเกิดไทองค์กรช่วย" ณ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์(ท่าพระจันทร์)

๒๕๕๘

- **ตั้งกลไกคณะทำงานเศรษฐกิจและทุนชุมชนในพื้นที่** เกิดพื้นที่รูปธรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชน ๑๕๔ ตำบล
- **เชื่อมโยงและสร้างความเข้าใจกับผู้ประสบความเดือดร้อนด้านที่ดิน** มีการจัดทำข้อมูล ผังตำบลในการแก้ไขปัญหาที่ดิน เกิดพื้นที่รูปธรรมการแก้ไขปัญหาและการจัดการที่ดิน ๑๕๗ ตำบล
- **เตรียมความพร้อมการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย** เพื่อคนยากจนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะจังหวัดปทุมธานี “ปทุมธานีโมเดล” มีการสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนรายครัวเรือน และจับพิกัด GPS จำนวน ๙ ชุมชน ๑,๐๖๐ ครัวเรือน เปิดเวทีประชาพิจารณ์เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๖๔ ครัวเรือน ณ เทศบาลท่าโขลง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี และมีการลงนามบันทึกความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ๙ หน่วยงาน เพื่อสร้างเจตนารมณ์ร่วมกันในการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยเพื่อคนยากจนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะจังหวัดปทุมธานี “ปทุมธานีโมเดล”
- **เตรียมความพร้อมจัดทำแผนการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง** มีการสำรวจข้อมูลชุมชนแออัดที่บุกรุกริมคลองลาดพร้าว และคลองเปรมประชากร จำนวน ๖๖ ชุมชน ๙,๙๘๑ หลังคาเรือน โดยมีการหารือและประชุมร่วมกับกรุงเทพมหานคร และผู้เกี่ยวข้อง
- **พัฒนาระบบข้อมูลบูรณาการงานพื้นที่ (Area Interop)** โดยบูรณาการข้อมูลสภาองค์กรชุมชนสวัสดิการชุมชน บ้านมั่นคง และที่ดินทำกิน
- **๘ กรกฎาคม :** นพ.ประเวศ วะสี เปิดลานสภาพลเมือง ที่ พอช.
- **๒๔ กรกฎาคม :** พลตำรวจเอก อุดุลย์ แสงสิงแก้ว รมว.พม. ลงพื้นที่ประกาศนโยบายที่อยู่อาศัยคนไร้บ้าน ณ ศูนย์พักคนไร้บ้าน สุวิทย์ วัดหนู

- **๒๖ สิงหาคม :** บันทึกข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาาระบบสวัสดิการชุมชนสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างบูรณาการ” ระหว่าง เครือข่ายสวัสดิการชุมชนวิทยาลัยปวญ อึ้งภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พอช. และศูนย์คุณธรรม ณ พอช.
- **ระบบข้อมูลชุมชนพื้นที่จัดการตนเองของเครือข่ายองค์กรชุมชน จ.สระแก้ว** จัดทำข้อมูลเพื่อการวางแผนระดับตำบลในพื้นที่ ๑๘ ตำบลและวางแผนแบบมีส่วนร่วมสร้างสระแก้วเมืองแห่งความสุข ๔ ดี (คนดี สุขภาพดี รายได้ดี สิ่งแวดล้อมดี)
- **๒๖ ตุลาคม :** ๑๕ ปี พอช. มีการนำเสนอชุดองค์ความรู้รูปธรรม ๑๕ กรณี ภายใต้เนื้อหา “พลังองค์กรชุมชนขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก” และจัดงานที่ พอช. โดยมี พลตำรวจเอก อุดุลย์ แสงสิงแก้ว รมว.พม.
- ร่วมกับสถานีโทรทัศน์ Thai PBS ในการพัฒนาและดำเนินการ ประสานงานการผลิตรายการโทรทัศน์ในการจัดเวที “เสียงประชาชนเปลี่ยนประเทศไทย” “จับตาเส้นทางปฏิรูป” และ “รายการนักข่าวพลเมือง” นำเสนอข่าวสารขบวนชุมชนกับการปฏิรูปประเทศไทย
- **เวทีผู้นำชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง** ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยสำนักสนับสนุนสุขภาพะชุมชน (สำนัก 3) ในการจัดเวทีผู้นำชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากพื้นที่รูปธรรมตามประเด็นงานต่างๆ จำนวน ๖ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมจำนวนทั้งสิ้น ๙๐๐ คน
- **๒ ตุลาคม :** พอช. และขบวนองค์กรชุมชนเศรษฐกิจและทุนชุมชน ร่วมงาน และจัดแสดงนิทรรศการที่สะท้อนถึงรูปธรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจจากฐานรากต่อนายกรัฐมนตรี(พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ณ เมืองทองธานี

๒๕๕๙

- **รางวัลอาจารย์ป๋วย** : พอช. ร่วมกับสถาบันป๋วย อึ้งภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เริ่มคัดเลือกกองทุนสวัสดิการชุมชน เข้ารับรางวัลอาจารย์ป๋วย เป็นปีแรก และจัดต่อเนื่องในปีต่อๆ มาอย่างต่อเนื่อง
- **มกราคม** : ครม.เห็นชอบแผนแม่บทพัฒนาที่อยู่อาศัย ๑๐ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๘) ต่อมาได้ปรับเป็นแผน ๒๐ ปี
- **๑๓ มกราคม** : ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ โดยมี ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีคณะทำงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากฯ (E๓) ร่วมเป็นสักขีพยาน รวมทั้งหน่วยงานรัฐ บริษัทเอกชน และองค์กรต่างๆ รวมลงนามกว่า ๓๐ องค์กร เพื่อบันทึกความร่วมมือ “สร้างสัมมาชีพเต็มพื้นที่โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง สู่เศรษฐกิจฐานรากที่ยั่งยืน” เพื่อขับเคลื่อนรูปธรรมความร่วมมือในการสร้างเศรษฐกิจฐานรากภายใต้ยุทธศาสตร์ประชารัฐ โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง โดย พอช. ใช้พื้นที่ตำบลเศรษฐกิจและทุนชุมชน ที่ดำเนินการอยู่แล้วจำนวน ๑,๕๐๐ ตำบล
- **มีนาคม** : ครม. เห็นชอบโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยริมคลองลาดพร้าวและคลองเปรมประชากร เป้าหมาย ๑๑,๐๐๔ หลัง ดำเนินการระหว่างปี ๒๕๕๙-๒๕๖๑
- **ชุมชนเจ้าพ่อสมบุญ** : รองนายกรัฐมนตรี พลเอกประวิทย์ วงศ์สุวรรณ ลงเสาเอกชุมชนริมคลองลาดพร้าว ศาลเจ้าพ่อสมบุญ เป็นชุมชนแรกๆ ที่เริ่มกระบวนการพัฒนาที่อยู่อาศัยริมคลอง
- **มีนาคม** : ครม.เห็นชอบโครงการคนไร้บ้าน เป้าหมาย ๖๙๘ ครอบครัว ระยะเวลาดำเนินการ ๒๕๕๙-๒๕๖๐
- **พัฒนาที่อยู่อาศัยริมแม่น้ำเจ้าพระยา** เป้าหมาย ๑๒ ชุมชน จำนวน ๓๐๙ ครอบครัว เพื่อรองรับโครงการการปรับปรุงภูมิทัศน์ริมแม่น้ำความยาว ๑๔ กม.
- **ได้รับงบประมาณจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ที่โดนไฟไหม้/ไถ่หรือครัวเรือนด้วยสาเหตุต่างๆ** และได้รับงบประมาณต่อเนื่องในปีต่อๆ มา ปี ๒๕๕๙ มีการช่วยเหลือ ๙๓ ครัวเรือน เฉลี่ยครัวเรือนละ ๑๘,๐๐๐ บาท
- **ไฟไหม้ที่ดอยจระนะ** : เกิดเหตุไฟไหม้หมู่บ้านที่ดอยจระนะ อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่ บ้าน ๕๗ หลังเสียหายหมด พอช. สนับสนุนการก่อสร้างที่พักชั่วคราว ๓๐ หลัง และหน่วยงานอื่นๆ สนับสนุนการก่อสร้างบ้านพักถาวรในเวลาต่อมา
- **๑๗ มกราคม** : พอช. ร่วมกับสำนักงานเขตห้วยขวาง ประชาคมห้วยขวาง และเครือข่ายชุมชนริมคลองลาดพร้าว จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นและมีการเสวนาเรื่อง “การพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองและการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากตามนโยบายประชารัฐ” โดยมีนายไมตรี อินทุสุต ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เป็นประธาน มีหน่วยงานต่างๆ และชาวบ้านเข้าร่วมเวทีประมาณ 250 คน ณ ชุมชนร่วมใจพิบูลย์ ๒ ริมคลองลาดพร้าว เขตห้วยขวาง
- **มีนาคม** : พล.ต.อ.อดุลย์ แสงสิงแก้ว รมว.พม.ร่วมกับชาวชุมชนเรือถนนบ้าน และบึงกอกเทปโทรทัศน์รายการ “เดินหน้าประเทศไทย” ที่ชุมชนศาลเจ้าพ่อสมบุญ เพื่อชี้แจงนโยบายการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองออกอากาศทั่วประเทศในช่วงต้นเดือนเมษายนด้วย
- **พอช.เริ่มสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น/ตำบลทุกมิติ** ดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ในปี ๒๕๕๘ ดำเนินการ ๓๗๔ ตำบล ปี ๒๕๕๙ ดำเนินการ ๑,๕๔๐ ตำบล ปี ๒๕๖๐ ดำเนินการ ๙๓๕ ตำบล และปี ๒๕๖๑ ดำเนินการ ๕๑๐ ตำบล รวมทั้งสิ้น ๓,๓๕๙ ตำบล

- 19 กุมภาพันธ์ :** พล.ต.อ.อดุลย์ แสงสิงแก้ว รมว.พม. เดินทางมาที่อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เพื่อติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานตามนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ โดยได้มอบบ้านมั่นคงให้แก่ชาวเทศบาลเมืองชุมแพจำนวน ๑๓ ชุมชน รวม ๙๒๐ หลังคาเรือน
- ๘-๙ มิถุนายน :** พอช. จัดเวทีสัมมนาเชิงปฏิบัติการสร้างความเข้าใจและความร่วมมือการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากผ่านนโยบายประชารัฐ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น
- 9 มิถุนายน :** พล.ต.อ.อดุลย์ รมว.พม. เป็นประธานในพิธีเปิดศูนย์ปฏิบัติการที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง พื้นที่ ๕ เขตห้วยขวาง และวังทองหลาง
- ๑๖ มิถุนายน :** นายจักรกฤตฤกษ์ พาราพันธ์กุล อธิบดีกรมธนารักษ์ ร่วมกับ พอช. จัดกิจกรรมทาสีบ้านใหม่ชุมชนศาลเจ้าพ่อสมบุญ พหลโยธิน ๕๔ หลังจากนั้นอธิบดีกรมธนารักษ์ได้เดินทางไปที่ชุมชนรุ่นใหม่พัฒนา เขตบางเขน เพื่อทำพิธีมอบสัญญาเช่าที่ดินให้แก่ชุมชน โดยมีประชาชนเข้าร่วมงานประมาณ ๓๐๐ คน
- ๔-๖ กันยายน :** งานปล่อยขบวนขบวนดีเศรษฐกิจและทุนชุมชน จากการที่ พอช. ร่วมกับ สำนักเครือข่ายสื่อพลเมือง ไทยพีบีเอส ร่วมจัดทำ “โครงการพัฒนาคุณภาพ ๕๐ ตำบลเรียนรู้เศรษฐกิจและทุนชุมชน” หลักสูตร นักสื่อสารจัดการความรู้ชุมชน เพื่อพัฒนาศักยภาพและสร้าง “เครือข่ายนักสื่อสารจัดการความรู้ชุมชน” โดยใช้กระบวนการอบรมให้ความรู้ด้านการนำเสนอข้อมูลผ่านเทคนิคการผลิตสื่อคลิป VDO การเขียนสารคดี และการถอดบทเรียน เพื่อให้ตำบลต้นแบบเศรษฐกิจฐานราก ๕๐ ตำบล เกิดการจัดทำชุดความรู้ชุมชนในพื้นที่ ๕๐ ตำบล รวมถึงการผลิต สารคดีสั้น ๓ นาที จำนวน ๒๐ ตอน และวีดิทัศน์ความยาว ๒๐ นาที
- ๑๘ สิงหาคม :** พิธีเปิด ศปก.ปทุมธานี และยกเสาเอกปทุมธานีโมเดล โดยมี พล.ต.อ.อดุลย์ แสงสิงแก้ว รมว.พม.เป็นประธาน มีตัวแทนหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งชาวบ้านในชุมชนไทยมุสลิมสามัคคี และเครือข่ายพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมคูคลอง เข้าร่วมงานประมาณ ๕๐๐ คน
- การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนท้องถิ่น** เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยสำนักสนับสนุนสุขภาพ (สำนัก ๓) และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ในการพัฒนาผู้นำชุมชนท้องถิ่น มีผู้เข้าร่วม ๑๕๐ คน
- ๗-๘ กันยายน :** พิธีลงนามความร่วมมือขับเคลื่อนชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ระหว่าง ๔ หน่วยงาน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กำหนดเป้าหมายให้เกิดชุมชนต้นแบบ ๙๐๐ หมู่บ้าน เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในวโรกาสในหลวงทรงมีพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา โดยมีผู้แทนชุมชนจากทั่วประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมกว่า ๕๐๐ คน
- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การยกระดับชุมชนแออัดระดับภูมิภาค ประชุมคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการยกระดับชุมชนแออัดระดับภูมิภาค ครั้งที่ 3** (The Third Expert Meeting of Regional Slum Upgrading Working Group :RSUWG) ณ กรุงเดหะราน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ ๑๕๐ คน

๒๕๖๐

- **กัญชายน :** ครม. เห็นชอบแผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัยระยะ ๒๐ ปี ที่เสนอโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พอช. รับผิดชอบที่อยู่อาศัยคนจนเมืองและชนบทจำนวน ๑ ล้านครัวเรือน
- **บ้านพอเพียงชนบท :** รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณเพื่อซ่อมสร้างบ้านผู้ยากไร้ในชนบท (บ้านพอเพียงชนบท) จำนวน ๙,๐๐๐ หลัง เป็นปีแรกและสนับสนุนต่อเนื่องจนถึงปี ๒๕๖๒
- **แผนยุทธศาสตร์คน :** จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคคนในขบวนองค์กรชุมชน(๒๕๖๑-๒๕๖๓) ในปี ๒๕๖๑ มีการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงจำนวน ๓,๕๖๘ คน
- **Thailand Social Expo ๒๐๑๘ :** พม. จัดงาน Thailand Social Expo เป็นปีแรก พอช. จัดเวทีวิชาการนำเสนอบทเรียนการทำงานฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น ๒๒ กรณี และมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้แทนจากประเทศอาเซียน งานนี้จัดอีกครั้งในปี ๒๕๖๑
- **กรรมการเศรษฐกิจฐานราก :** จัดตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์เศรษฐกิจฐานราก เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนงานด้านนี้โดยมีคณะทำงานด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน เกษตรอินทรีย์และตลาดชุมชน ปีนี้มีการสนับสนุนเศรษฐกิจฐานราก จำนวน ๕๑๓ ตำบล
- **น้ำท่วมภาคใต้ :** เกิดน้ำท่วมหนักในภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดนครศรีธรรมราช และตรัง พอช. สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือของชุมชนจำนวน ๑๕ แห่งใน ๕ จังหวัด
- **ระบบบริหารบุคคล :** เริ่มใช้งานโปรแกรม HRIS เพื่อสนับสนุนการบริหารงานบุคคล
- **สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนร่วมกับหน่วยงานภาคี ได้แก่ สถาบันปว้ย อิงภากรณ์ วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ปว้ย อิงภากรณ์เครือข่ายสวัสดิการชุมชน มูลนิธิมั่นพัฒนา มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ คณะอนุกรรมการส่งเสริมกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับประเทศ ศูนย์คุณธรรมจัดโครงการมอบรางวัลรางวัลองค์กรสวัสดิการชุมชน : ผู้สร้างสรรค์ความมั่นคงของมนุษย์ตามแนวคิดของศาสตราจารย์ปว้ย อิงภากรณ์ “คุณภาพแห่งชีวิต ปฏิทินแห่งความหวัง จากครรภ์มารดาถึงเชิงตะกอน” ปีที่ ๒ จำนวน ๙ ประเภทรางวัล**
- **ความร่วมมือในการหนุนเสริมกระบวนการประชาสังคม สหภาพยุโรป (EU) คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (กป.อพช.) และ พอช. ร่วมกันจัดเวทีเชื่อมโยงและยกระดับขบวนภาคประชาสังคมสู่การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ร่วมกับสหภาพยุโรป (Europe Union) ประจำประเทศไทย ภายใต้กรอบ โครงการสนับสนุนการร่วมหารือด้านนโยบายระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙**
- **สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ลงนามบันทึกข้อตกลงกับตัวแทนสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินตำบลระบำ จำกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**
- **๙ สิงหาคม : พอช. ร่วมมือ ๖ หน่วยงาน ร่วมพัฒนาระบบบัญชีสหกรณ์บ้านมั่นคง ๔๐๐ สหกรณ์ทั่วประเทศ ให้มีระบบบริหารจัดการที่ดี มีความเข้มแข็ง และโปร่งใส ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชั่น**

๒๕๖๑

- **แผนจังหวัด** : มีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดจำนวน ๒๕ จังหวัด มี ๘ จังหวัด ที่เชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์จังหวัดของทางราชการ ในปี ๒๕๖๐ มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด จำนวน ๓๗ จังหวัด
- **กรกฎาคม** : เกิดดินโคลนถล่มหมู่บ้านที่บ้านห้วยขาบ อ.บ่อเกลือ จ.น่าน ชาวบ้าน ๖๐ คนต้องย้ายทั้งหมู่บ้านมาอยู่ที่พักชั่วคราว รอหาที่อยู่ใหม่ในตำบลข้างเคียง การก่อสร้างบ้านใหม่แล้วเสร็จปลายปี ๒๕๖๒ พอช.สนับสนุนการก่อสร้างที่พักชั่วคราวและกระบวนการวางแผนฟื้นฟูชุมชนของชาวบ้าน
- **๙ มีนาคม** : มรว.ปิดิยาธร อธิบดีรองนายกฯ มอบรางวัลสรรมาภิบาลดีเด่นให้ ๘ กองทุนสวัสดิการชุมชน
- **๑๙ มีนาคม** : มรว.พม.ยกเสาเอกบ้านมั่นคงชุมชนเลียบคลองสอง ๒๘๐ หลัง ที่โครงการก่อสร้างบ้าน สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงชุมชนเลียบคลองสามัคคี จำกัด เขตสายไหม
- **๒๗ มกราคม** : "สมัชชาสภาพลเมืองอีสาน ตุ่มโฮม ฮักแพง แบ่งปัน อีสานหนึ่งเดียว" ที่ อ.ลำทะเมนชัย จ.นครราชสีมา โดย มว.พาณิชย์ เดินทางมารับฟังและรับข้อเสนอเชิงนโยบายจากสมัชชาสภาพลเมืองอีสาน เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเกษตรกรรม ที่ดินทำกิน ป่าไม้ เศรษฐกิจฐานราก ฯลฯ
- **๙ เมษายน** : พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ร่วมงาน "โครงการสานพลังประชารัฐ พัฒนาบึงบางซื่อ" มี มว.พม. ผู้บริหาร พอช. และตัวแทนชาวบ้านจากเครือข่ายบ้านมั่นคงเข้าร่วมงาน บริเวณพื้นที่โครงการบึงบางซื่อ เขตจตุจักร โครงการดังกล่าวเป็นการสานพลังประชารัฐ พัฒนาบึงบางซื่อให้เป็นปอดใหม่ของกรุงเทพฯ

- **๑๙ เมษายน** : "มว.พม. มอบบ้านมั่นคงชนบท อ.เมือง จ.นครสวรรค์ และ อ.ลานสัก จ.อุทัยธานี" รวม ๓๓๐ ครัวเรือน
- **๑๕ พฤษภาคม** : ผบ.ทบ.สำรวจความคืบหน้าการพัฒนาพื้นที่ริมคลองลาดพร้าว
- **๒ มิถุนายน** : จัดงาน 'คืนความสุขให้คนคลองคืนสายคลองให้คนเมือง' พลโทสรรเสริญ แก้วกำเนิด รักษาการอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ในฐานะประธานคณะกรรมการสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ โครงการบริหารและพัฒนาพื้นที่ริมคลองลาดพร้าว เป็นประธานในงาน มี ผอ.พอช. และเครือข่ายชุมชนริมคลองเข้าร่วมงานประมาณ ๑,๐๐๐ คน
- **๒๘ มิ.ย.** : มว.พม. เปิดศูนย์ฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพคนไร้บ้านจังหวัดเชียงใหม่

๒๕๖๒

- **จัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชน (CBMC : Community Business Model Canvas) :** จัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชน (CBMC : Community Business Model Canvas) จำนวน ๑๒๑ พื้นที่/ตำบล
- **มีการพัฒนาคนในขบวนองค์กรชุมชน** ทั้งสิ้น ๔๓๙๕ คน
- **๓๐-๓๑ มกราคม :** จัดประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ประจำปี ๒๕๖๑ ณ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน รวบรวมข้อเสนอเชิงนโยบายของสภาองค์กรชุมชนตำบล ตามมาตรา ๓๒ (๒) จำนวน ๑๐ ประเด็น และ มาตรา ๓๒ (๓) จำนวน ๖ ประเด็น มีพลเอก สุรศักดิ์ ศรีศักดิ์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง พม. มารับมอบข้อเสนอเชิงนโยบายของสภาองค์กรชุมชนตำบล ปี ๒๕๖๑ ณ พอช.
- **๙ มีนาคม :** มีกองทุนสวัสดิการชุมชนที่มีผลงานดีเด่นในแต่ละด้าน รวม ๙ กองทุน เข้ารับรางวัล “ผู้สรรค์สร้างความมั่นคงของมนุษย์ตามแนวคิดของศาสตราจารย์ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ คุณภาพแห่งชีวิต ปฏิทินแห่งความหวัง จากครรภ์มารดาถึงเชิงตะกอน” ณ ธนาคารแห่งประเทศไทย
- **๕ - ๗ กรกฎาคม :** จัดเวทีเสวนานานาชาติ หัวข้อ Asian Partnership for Urban Poor and Inclusive City Development ในงาน Thailand Social Expo ๒๐๑๙ โดยมีผู้แทนจากประเทศกัมพูชา พม่า ศรีลังกา และ UNHABITAT เข้าร่วมนำเสนอ
- **๑๔ มิถุนายน :** พอช. จับมือ depa พอช.จับมือ depa ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลชุมชน ลงนามบันทึกความร่วมมือส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อชุมชน
- พอช. นำ “**ตัวชี้วัดชุมชนเข้มแข็ง**” มาใช้ในการพัฒนาในพื้นที่

๒๕๖๓

- ประเทศไทยและทั่วโลกประสบกับสถานการณ์ Covid-19 : พอช. ตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ขึ้น
- ๑,๐๐๐ เรื่องดีดีที่ชุมชน : มีการรวบรวมและนำเสนอเนื้อหาข่าวสารจากพื้นที่ ๕ ภาค ผ่านช่องทาง Social Media
- สื่อสารและรณรงค์ เนื่องในวาระ ๒๐ ปี พอช. เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดทั้งปี
- ระหว่างปี ๒๕๕๖-๒๕๖๓ มีการแก้ปัญหาให้ประชาชนผู้ยากไร้มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยทุกประเภทไปแล้วกว่า ๑๗๕,๒๖๕ ครัวเรือน ในกว่า ๓,๐๐๐ ชุมชนเมืองและชนบท ทั่วประเทศ
- ๑๖ หน่วยงานหนุนช่วยแพะแกะรังแก้ปัญหา 8 ด้าน : ๑๑ กรกฎาคมที่ผ่านมา ที่เทศบาลเมืองอุทัยธานี มีพิธี 'ลงนามความร่วมมือการพัฒนาที่อยู่อาศัยชาวแพสะแกกรังและโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยในชุมชนเมืองและชนบทจังหวัดอุทัยธานี' โดยมีนายณรงค์ รักร้อย ผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานีเป็นประธาน พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการต่างๆ รวม ๑๖ หน่วยงานร่วมลงนาม
- ๑๑ กันยายน : พลเอกประยุทธ์ นายกรัฐมนตรี มอบบ้านใหม่-ทะเบียนบ้านให้ชาวชุมชนบึงบางซื่อ ๖๐หลังแรก จากทั้งหมด ๑๙๗ หลัง ตามโครงการ 'สานพลังประชารัฐ' ซึ่งเป็นความร่วมมือของหลายหน่วยงาน เช่น บริษัท SCG. มอบที่ดินสร้างบ้านมูลค่า ๔๒ ล้านบาท สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนฯ สนับสนุนสินเชื่อและเงินอุดหนุน ๕๗ ล้านบาท การรถไฟฟ้าให้ชุมชนใช้เส้นทางเข้า-ออก สำนักงานสลากกินแบ่ง สนับสนุน ๒๐๐ ล้านบาท เพื่อสร้างสวนสาธารณะ-ทางเดินรอบบึงเนื้อที่ ๕๐ ไร่ ให้เป็นปอดแห่งใหม่ของกรุงเทพฯ

- รมว.พม.(นายจตุติ ไกรฤกษ์) รับมอบข้อเสนอเชิงนโยบาย ปี ๒๕๖๓ จากที่ประชุมระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล และมอบโล่แก่องค์กรดีเด่น ประจำปี 2563 จำนวน 15 รางวัล ให้กับสภาองค์กรชุมชนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ณ ห้องประชุมโพลีพลัส วัฒนธรรม ชั้น 1 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เขตบางกะปิ กทม.
- ๑๕-๑๖ กันยายน : คณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ร่วมกับ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และภาคีพัฒนา จัดเวทีเชื่อมโยงเครือข่ายเศรษฐกิจและทุนชุมชนระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ "ตลาดนัดแผนธุรกิจเพื่อชุมชน : Move on Community Business Model Canvas" ณ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
- ๒๓ กันยายน : คณะผู้ริเริ่มเสนอกฎหมายพระราชบัญญัติส่งเสริมระบบสวัสดิการชุมชน ยื่น ๑๔,๑๐๖ รายชื่อ เสนอ ร่าง พ.ร.บ. ส่งเสริมระบบสวัสดิการชุมชน เพื่อให้เกิดการรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการจัดให้มีระบบสวัสดิการชุมชน ณ รัฐสภา

แนวทางสำคัญในการสนับสนุน การทำงานขององค์กรชุมชน

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) ดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน โดยมีหลักการดำเนินงานสำคัญคือการพัฒนาโดยชุมชนเป็นแกนหลัก (Community- Driven Development) มีแนวทางการทำงานร่วมในทุกโครงการ/กิจกรรมดังนี้

- สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นเป็นผู้มีบทบาทหลัก (Key actors) ในการวางแผนและดำเนินการตามแผนพัฒนาชุมชน ภายใต้การสนับสนุนและร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานกลาง
- สนับสนุนให้ชาวบ้านชุมชนเจ้าของปัญหา มีบทบาทสำคัญในการกำหนดและวางแผนการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาของตนเอง(Demand driven) ด้วยทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ไม่รอแต่การสนับสนุนจากภายนอกหรือทำตามแผนของหน่วยงาน (Supply driven)
- สนับสนุนการวางแผนพัฒนาที่มีพื้นที่เป้าหมายในแต่ละเรื่องให้เต็มพื้นที่ทั่วประเทศ (Nationwide development process) ไม่ใช่ดำเนินการเฉพาะพื้นที่นำร่อง โดยชุมชนประชาคมและท้องถิ่นเห็นภาพรวมของการแก้ไขปัญหาและการพัฒนา
- กิจกรรมและโครงการต่างๆ คือ “เครื่องมือ” ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน
- จัดสรรและกระจายงบประมาณให้องค์กรชุมชนบริหารจัดการด้วยตนเอง
- บทบาทของสถาบันมีสองระดับคือ การจัดกระบวนการพัฒนาองค์กรชุมชน (Community organizing) ในรูปแบบต่างๆโดยใช้โครงการต่างๆเป็นเครื่องมือ และ ทำหน้าที่เชื่อมโยงประสานงาน กับหน่วยงานและรัฐบาล เพื่อพัฒนานโยบาย ที่สนับสนุนแผนพัฒนาของชุมชนท้องถิ่น

องค์การมหาชนที่มุ่งเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งเต็มแผ่นดิน

๑. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน หรือ พอช. เป็นองค์การมหาชนแห่งแรกที่เกิดขึ้นตาม พ.ร.บ.องค์การมหาชน พ.ศ.๒๕๔๒ มีภารกิจในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและองค์กรชุมชนผ่านกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนด้านต่างๆ
๒. วิสัยทัศน์ตามแผนยุทธศาสตร์ของของสถาบันคือ ชุมชนเข้มแข็งเต็มแผ่นดินในปี ๒๕๗๙ โดยมียุทธศาสตร์การขับเคลื่อนคือ ใช้นพื้นที่เป็นตัวตั้งและองค์กรชุมชนเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนงานพัฒนา
๓. กิจกรรมสำคัญของพอช.คือการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและคนยากจนทั้งในเมืองและชนบท ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ในโครงการบ้านมั่นคง ต่อมาได้ขยายไปเป็นโครงการอื่นๆอีกหลายโครงการ คือโครงการที่พักชั่วคราวของผู้ประสบภัยและผู้ที่ถูกไล่ออกจากบ้าน โครงการบ้านมั่นคงชนบท โครงการบ้านพอเพียง ซ่อมสร้างบ้านผู้ยากไร้ในชนบท ศูนย์คนไร้บ้านในกรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่และขอนแก่นและโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยริมคลองลาดพร้าวและคลองเปรมประชากร
๔. ระหว่างปี ๒๕๔๖-๒๕๖๓ มีการแก้ปัญหาให้ประชาชนผู้ยากไร้มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยทุกประเภทไปแล้วกว่า ๑๗๕,๒๖๕ ครัวเรือน ในกว่า ๓,๐๐๐ ชุมชนเมืองและชนบททั่วประเทศ
๕. แนวทางการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยทุกประเภทของพอช.คือ องค์กรชุมชนเป็นแกนหลักในการดำเนินการ ตั้งแต่การสำรวจชุมชน จัดหาที่ดิน จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อออมเงินสร้างบ้าน การออกแบบบ้านและชุมชน การบริหารจัดการโครงการและการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านอื่นๆ ของชุมชนในทุกๆ ด้าน
๖. นอกเหนือจากการมีบ้านที่มั่นคงแล้ว องค์กรชุมชนที่เข้าร่วมโครงการด้านที่อยู่อาศัยระบุว่า กระบวนการทำงานด้านที่อยู่อาศัยซึ่งส่วนใหญ่ยาวนานหลายปีนั้น ทำให้ครัวเรือนมีเงินสะสมเพิ่มขึ้น ลดค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา ลงกว่าครึ่ง องค์กรชุมชนมีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการบริหารจัดการต่างๆ ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทำให้คนจนเข้าถึงบริการสาธารณะต่างๆ ทุกเรื่องและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นร่วมกับภาคีการพัฒนาอื่นๆได้อย่างสง่างาม เผย สมกับคำขวัญที่ว่า “บ้านมั่นคงเป็นบ้านที่มากกว่าบ้าน”
๗. ปัญหาสำคัญของชุมชนชนบทที่ส่งสมมายาวนานคือปัญหาด้านที่ดิน ทั้งประเภทที่ว่างไม่มีที่ดินทำกินหรือที่สร้างบ้านหรือ ที่ดินทับซ้อนในเขตอนุรักษ์ เกิดกรณีพิพาทกับหน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่อง

ในช่วง ๑๕ ปีที่ผ่านมา พอช.ร่วมกับขบวนการองค์กรชุมชนได้ริเริ่มการแก้ปัญหาเรื่องนี้ด้วยการสนับสนุนให้องค์กรชุมชนในพื้นที่กว่า ๑,๐๐๐ ตำบล เก็บข้อมูลกรณีปัญหาที่ดินในชุมชนอย่างละเอียดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำมาแยกแยะประเภทปัญหาแล้ววางแผน วางผังการใช้ที่ดิน แก้ปัญหาในรูปแบบต่างๆ เช่น การขอเช่าที่ดิน การขอใช้ประโยชน์ในที่สาธารณะของหน่วยงานต่างๆ หรือการจัดตั้งกองทุนที่ดิน จัดซื้อที่ดินให้เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกิน

๘. ในปี ๒๕๔๘ พอช.และขบวนการองค์กรชุมชนได้สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบล โดยสมาชิกส่วนใหญ่สมทบเงินเข้ากองทุนวันละ๑ บาท ปัจจุบันมีกองทุนสวัสดิการชุมชนทั่วประเทศกว่า ๖,๐๐๐ กองทุน มีสมาชิกกว่า ๕.๘ ล้านคนและมีเงินกองทุนกว่า ๑๗,๐๐๐ ล้านบาท ร้อยละ ๖๖ เป็นเงินที่มาจากสมทบของสมาชิก เป็นการพิสูจน์พลังของเงินหนึ่งบาทได้อย่างแท้จริง
๙. กองทุนสวัสดิการเหล่านี้จัดสวัสดิการให้สมาชิกมากมายกว่า ๒๐ ประเภทตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย ไปจนถึงการสร้างอาชีพ ช่วยเหลือผู้ประสบภัย จัดหาที่ดินและที่อยู่อาศัย ดูแลผู้ป่วยติดเตียง เด็กกำพร้า คนด้อยโอกาส แรงงานต่างชาติที่ตกธรรณภัยและการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เป็นตาข่ายรองรับผู้ประสบภัยทางสังคม หรือ Social Safety Net ที่สร้างขึ้นโดยประชาชนอย่างแท้จริงในช่วง ๑๕ ปีที่ผ่านมา กองทุนสวัสดิการชุมชนช่วยเหลือสมาชิกไปแล้วกว่า ๒.๑ ล้านคน เป็นเงินกว่า ๒,๓๐๐ ล้านบาท
๑๐. ปี ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนมีผลบังคับใช้ ส่งเสริมให้องค์กรชุมชนทั่วประเทศรวมตัวกันเป็นเครือข่ายทำงานพัฒนาท้องถิ่นในทุกมิติและเสนอแนะนโยบายสาธารณะต่อรัฐบาลทั้งในระดับตำบล จังหวัดและระดับประเทศ
๑๑. ๑๒ ปีผ่านไป มีการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนทั่วประเทศเกือบทุกท้องถิ่นจำนวน ๗,๗๙๓ สภา มีสมาชิกสภากว่า ๑๕๘,๐๐๐ องค์กรชุมชน เป็นโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมระดับฐานรากที่จะขับเคลื่อนการฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นได้กว้างขวางที่สุดกลไกหนึ่งของประเทศไทยในปัจจุบัน
๑๒. สภาองค์กรชุมชนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นมากมายหลายด้าน เช่น การเป็นเวทีกลางปรึกษาหารือปัญหาสาธารณะ ติดตามโครงการพัฒนาต่างๆ ในตำบล แก้ปัญหาที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน ขยายผลสวัสดิการชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมชุมชน ผลักดันการท่องเที่ยวชุมชนและนำเสนอปัญหาสาธารณะต่างๆต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๓. ภารกิจสำคัญอันหนึ่งที่เขียนไว้ในกฎหมายจัดตั้ง พอช. คือ การทำงานด้านเศรษฐกิจชุมชน ซึ่ง พอช.ทำมาหลายรูปแบบ เช่น ส่งเสริมการค้าและการธุรกิจชุมชน การส่งเสริมอาชีพ การแก้หนี้สินครัวเรือน ทำบัญชีครัวเรือน เป็นต้น ในช่วงสามสี่ปีที่ผ่านมา พอช.ได้สนับสนุนให้กลุ่มธุรกิจชุมชนในพื้นที่ต่างๆกว่า ๑,๕๐๐ ตำบล จัดทำแผนธุรกิจชุมชนระดับกลุ่มอาชีพและระดับตำบล เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรชุมชนในการดำเนินการเรื่องนี้ และล่าสุดได้สนับสนุนให้องค์กรชุมชนขายสินค้าชุมชนออนไลน์ผ่านเฟซบุ๊กอีกด้วย
๑๔. บทเรียนการทำงานสำคัญในงานพัฒนาสังคมคือ คนจนส่วนใหญ่เข้าไม่ถึงแหล่งเงินสินเชื่อเพื่อทำกิจกรรมพัฒนาต่างๆ รัฐจึงกำหนดให้พอช.มีภารกิจทำให้สินเชื่อแก่องค์กรชุมชนมาตั้งแต่การก่อตั้งสถาบัน โดยในช่วงแรกๆเป็นสินเชื่อเพื่อการพัฒนาอาชีพและธุรกิจชุมชน ต่อมาเมื่อมีโครงการ

บ้านมั่นคงในปี ๒๕๔๖ สินเชื่อส่วนใหญ่ของพอช. จึงเป็นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งองค์กรชุมชนสามารถกู้ได้สูงสุด ๓๖๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลาผ่อนส่งไม่เกิน ๒๐ ปี

๑๕. ในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมาพอช. ให้สินเชื่อแก่ ๙๘๕ องค์กรชุมชน เป็นจำนวนเงินกว่า ๑๐,๘๐๐ ล้านบาท ทำให้เกือบ ๔๑๐,๐๐๐ครัวเรือนใน ๖,๓๐๐ชุมชน มีบ้าน มีอาชีพ มีรายได้จากการใช้สินเชื่อดังกล่าว ครัวเรือนที่ยากลำบากเหล่านี้เป็นครัวเรือนที่ไม่สามารถเข้าถึงสถาบันการเงินในระบบปกติ เพราะรายได้และฐานะทางการเงินไม่เพียงพอที่จะเป็นหลักประกันเงินกู้ได้
๑๖. รายได้จากดอกเบี้ยสินเชื่อเป็นรายได้หลักของพอช. ที่นำมาเป็นค่าบริหารจัดการทุกประเภท รวมทั้งการจ้างเจ้าหน้าที่สถาบัน เพราะรัฐบาลไม่ได้สนับสนุนงบประมาณด้านบุคลากรและการบริหารจัดการแก่พอช. เลยในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมา
๑๗. ปี ๒๕๔๗ เกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติสึนามิตลอดชายฝั่งอันดามัน พอช. จึงเริ่มทำงานสนับสนุนชุมชนแก้ปัญหาและฟื้นฟูชุมชนหลังภัยพิบัติและดำเนินการต่อเนื่องตลอดมา ไม่ว่าจะเป็นน้ำท่วมในภาคต่างๆ ดินโคลนถล่มภาคเหนือ ไฟไหม้หรือแผ่นดินไหวที่เชียงรายในปี ๒๕๕๗
๑๘. กิจกรรมที่สนับสนุนมีทั้งการช่วยเหลือเฉพาะหน้าเช่น การจัดหาที่พักชั่วคราว จัดหาน้ำดื่ม อาหาร ไปจนถึงการฟื้นฟูชุมชนทางด้านต่างๆ การจัดตั้งกองทุนจัดการภัยพิบัติ การวางแผนรับมือภัยพิบัติที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาไปจนถึงการย้ายชุมชนออกจากพื้นที่เสี่ยง โดยยึดหลักการสำคัญคือกิจกรรมทั้งหมดดำเนินการโดยองค์กรชุมชนผู้ประสบภัยนั่นเอง
๑๙. คุณูปการสำคัญของพอช. ต่อสังคมไทยในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา มีอย่างน้อยสามประการประการแรกคือการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านต่างๆ ทั้งด้านที่ดิน ที่อยู่อาศัย สวัสดิการชุมชน เศรษฐกิจชุมชนและการแก้ปัญหาภัยพิบัติ ประการที่สองการทำงานของพอช. ทำให้องค์กรชุมชนทั่วประเทศ มีบทบาท มีสถานะ ได้รับการยอมรับเป็นภาคส่วนสำคัญของการพัฒนาสังคมทั้งในเมืองและชนบทและประการที่สามคือ พอช. ในฐานะหน่วยงานของรัฐเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างการขับเคลื่อนงานพัฒนาท้องถิ่นระดับชุมชนและการเปลี่ยนแปลงนโยบายสาธารณะของรัฐ เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงที่กว้างขวางทั่วทั้งสังคม โดยใช้ตัวอย่างการพัฒนาที่ชุมชนทั่วประเทศพิสูจน์แล้วว่า ได้ผลดีมาเป็นรูปแบบของการขยายผลไปทั่วประเทศ
๒๐. ทั้งเป็นการพิสูจน์ด้วยว่า การจัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นมาเป็นหน่วยงานของรัฐประเภทที่สาม นอกเหนือจากระบบราชการปกติ และรัฐวิสาหกิจ เพื่อทำงานบริการสาธารณะให้มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูประบบราชการนั้น เป็นแนวคิดที่ถูกต้อง ควรจักได้ขยายผลเป็นแนวทางหลักในการปฏิรูปประเทศไทยต่อไป

กิจกรรมและโครงการพัฒนาสำคัญ

สถาบันฯ ดำเนินงานตาม อำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันฯ ตามกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และตามนโยบายของรัฐบาลในแต่ละช่วงเวลา โดยใช้กิจกรรมและโครงการพัฒนาต่างๆ เป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรชุมชน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถาบันฯ มีกิจกรรมและโครงการสำคัญ ดังนี้

1. สวัสดิการชุมชน : ให้อย่างมีคุณค่า รับอย่างมีศักดิ์ศรี

เริ่มดำเนินการในปี 2548 สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับเมือง/ตำบล สมาชิกสมทบ เงินเข้ากองทุน (ส่วนใหญ่วันละ 1 บาท) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรัฐบาลส่วนกลางสมทบเพิ่มเติม สมาชิกเลือกคณะกรรมการมาทำหน้าที่บริหารกองทุน กองทุนจะจัดสวัสดิการให้สมาชิก เช่น เด็กแรกเกิด เจ็บป่วย เสียชีวิต ช่วยเหลือผู้ประสบภัย กิจกรรมสาธารณประโยชน์ ฯลฯ

ปัจจุบันมีการจัดสวัสดิการประเภทต่างๆ ตามความต้องการของสมาชิก ไม่น้อยกว่า 15 ประเภท ปัจจุบัน (มีนาคม 2562) มีกองทุนสวัสดิการชุมชน 5,997 กองทุน เงินทุนคงเหลือ 15,835 ล้านบาท มีสมาชิกทั้งหมด 5.9 ล้านคน จาก 52,765 หมู่บ้าน เงินทุนคงเหลือนั้นเป็นเงินจากสมาชิก 66% ที่เหลือเป็นเงินสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของกองทุนในการให้บริการสมาชิก เครือข่ายสวัสดิการชุมชนได้ผลักดันให้รัฐบาลส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นจัดงบประมาณสมทบกองทุน โดยเสนอรัฐบาลส่วนกลางสนับสนุนในอัตรา 1 บาท/คน/วัน (ปีละ 365 บาท) รัฐบาลได้เริ่มสนับสนุนมาตั้งแต่ปี 2553 ต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน ในปีงบประมาณ 2562 มีการจัดสรรงบประมาณสมทบ ให้กองทุนสวัสดิการ จำนวน 1,507 กองทุน สำหรับสมาชิก 1.29 ล้านคน เป็นจำนวนเงินรวม 377.5 ล้านบาท

ทางด้านการพัฒนาคุณภาพกองทุน มีการดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการทางด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง แต่มีงบประมาณจำกัดในแต่ละปี จึงไม่สามารถดำเนินการได้ทั่วถึงทุกกองทุน ในปี 2562 มีการติดตามประเมินคุณภาพกองทุน เพื่อกำหนดแผนการพัฒนา สามารถประเมินได้ 2,747 กองทุน เป็นกองทุนคุณภาพดี(A) 39% ปานกลาง(B) 19% พอใช้(C) 15% และคุณภาพระดับปรับปรุง(D) 25% ด้วยการผลักดันของเครือข่าย รัฐธรรมนูญปี 2560 (มาตรา 43) จึงได้กำหนดให้การจัดสวัสดิการชุมชนเป็นสิทธิของชุมชนและบุคคล เนื่องจากจำนวนกองทุนสวัสดิการชุมชนมีมาก ทั้งจำนวนกองทุนและเงินทุนเพิ่มขึ้นตลอดเวลา เครือข่ายสวัสดิการชุมชนจึงริเริ่มเสนอ พ.ร.บ.สวัสดิการสวัสดิการชุมชน มาตั้งแต่ปี 2559 โดยมีสาระสำคัญคือ การให้กองทุนสวัสดิการชุมชนเป็นนิติบุคคล ปัจจุบันอยู่ระหว่างการรับฟังความเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

พอช. ร่วมกับวิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดให้มีการประกวดรางวัลองค์กรสวัสดิการชุมชนดีเด่นมาตั้งแต่ พ.ศ. 2559 และในปี 2562 มีองค์กรสวัสดิการเข้าร่วมประกวด 43 กองทุน ได้รับการคัดเลือกกองทุนที่มีผลงานดีเด่น จำนวน 9 กองทุน

2. เศรษฐกิจชุมชน : สร้างศักยภาพการทำธุรกิจขององค์กรชุมชน

พอช. สนับสนุนธุรกิจชุมชนในรูปแบบต่างๆ มาตั้งแต่ก่อตั้ง เช่น การแก้ปัญหาหนี้สินครัวเรือน การออมทรัพย์ และกิจกรรมเศรษฐกิจอื่นๆ เช่น การท่องเที่ยวชุมชน การแปรรูป การตลาด เกษตรอินทรีย์ ในช่วงปี 2559-2561 ได้ให้การสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาเศรษฐกิจ กว่า 1,500 ตำบล

พอช. เห็นว่ามีหลายหน่วยงานดำเนินการเรื่องธุรกิจชุมชน ตั้งแต่การส่งเสริมการผลิต การแปรรูป บรรจุภัณฑ์ และการตลาด แต่ยังขาดการพัฒนาศักยภาพขององค์กรชุมชน ซึ่งมีอยู่จำนวนมากทั่วประเทศ (87,055 กลุ่ม/กรมส่งเสริมการเกษตร) จึงได้ส่งเสริมการจัดทำแผนธุรกิจชุมชน (Community Business Model Canvas: CBMC) ตั้งแต่ปี 2561 ในปี 2562 มีกลุ่มธุรกิจชุมชน 121 กลุ่มทั่วประเทศ ดำเนินการเรื่องนี้และจะดำเนินการอีก 500 กลุ่ม/ตำบล ในปี 2563 องค์กรประกอบของการวางแผนธุรกิจชุมชน มี 9 เรื่อง คือ (1) การค้นหาจุดขายของสินค้าและบริการ (2) กลุ่มลูกค้าของสินค้า (3) การสื่อสารการตลาดจะอย่างไร (4) ทำอย่างไรให้ขายได้และมาซื้อซ้ำ (5) รายได้จะมาจากไหนบ้าง (6) กิจกรรมสำคัญที่ต้องทำให้บรรลุข้อ 1-5 (7) ค้นหาปัจจัยการผลิตที่ยังนำมาใช้ไม่เต็มที่ (8) สิ่งที่ต้องทำแต่ต้องขอการสนับสนุนจากภายนอก (9) ค่าใช้จ่ายในกิจกรรมที่ต้องทำในข้อ 6

3. สภาพองค์กรชุมชน : เวทีกลางสร้างชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง

ดำเนินการตาม พ.ร.บ.สภาพองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 กลุ่มองค์กรชุมชนที่สนใจจะจัดตั้ง **สภาพองค์กรชุมชนระดับตำบล/เมือง** ขึ้นมา ทำหน้าที่เสนอแนะนโยบายสาธารณะในระดับต่างๆ เชื่อมโยงและสร้างความเข้มแข็งองค์กรชุมชน พัฒนาสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรมประเพณี ฯลฯ สิ้นปีงบประมาณ 2562 มีการจัดตั้งสภาพองค์กรชุมชนทั่วประเทศแล้วทั้งสิ้น 7,775 สภา คิดเป็นสัดส่วนพื้นที่ 99% ของพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ มีองค์กรสมาชิกรวม 156,044 องค์กร มีคณะกรรมการสภา รวม 254,160 คน ในปี 2562 มีการจัดตั้งสภาใหม่ จำนวน 490 สภา จำนวนกลุ่มองค์กรสมาชิก จำนวน 7,277 องค์กร

ทางด้านการพัฒนาคุณภาพสภาพองค์กรชุมชน ได้ดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ การติดตามสอบทานคุณภาพสภา และการพัฒนาสภา โดยใช้ตัวชี้วัดเรื่องการเสนอแนะนโยบายสาธารณะที่ระดับตำบลให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การติดตาม สอบทานคุณภาพสภาดำเนินการต่อเนื่อง ระหว่างปี 2561-2562 เนื่องจากงบประมาณจำกัด ติดตามประเมินได้ 1,697 สภา จัดเป็นกลุ่มคุณภาพดี(A) ร้อยละ 14 กลุ่ม ปานกลาง(B) ร้อยละ 35 กลุ่ม พอใช้(C) ร้อยละ 51 สำหรับการยกระดับสภา ให้มีการเสนอแนะนโยบายสาธารณะต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นบทบาทหลักของ สภาพองค์กรชุมชน ในปี 2562 พบว่า มีสภาที่ดำเนินการเรื่องนี้ จำนวน 1,756 สภา

ในระดับพื้นที่ สภาพองค์กรชุมชนมีการจัดเวทีสาธารณะและการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตมากมายหลายด้าน เช่น การพัฒนาระบบรองรับผู้สูงวัยในตำบล การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การแก้ปัญหาที่อยู่อาศัย การจัดเวทีปรึกษาหารือปัญหาสาธารณะในตำบล เป็นต้น เฉพาะการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยนั้น ระหว่างปี 2560-2562 มีการดำเนินการโครงการบ้านพอเพียงในพื้นที่ 2,391 ตำบล องค์กรหลักในการดำเนินการคือสภาพองค์กรชุมชนตำบล ทางด้านการเสนอแนะนโยบายสาธารณะระดับประเทศ สภาพองค์กรชุมชนจัดประชุมประจำปี ในเดือนมกราคม 2562 อยู่ระหว่างการนำเสนอแนะนโยบายสาธารณะเข้าสู่การพิจารณา ของคณะรัฐมนตรีผ่านกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

4. แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น : พิมพ์เขียวสร้างชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง

พอช. ได้สนับสนุนให้เครือข่ายองค์กรชุมชนระดับตำบลและจังหวัด จัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบลมาตั้งแต่ปี 2559 รวมแล้วกว่า 2,900 ตำบล โดยเป็นแผนการพัฒนาตำบลในทุกมิติ ขับเคลื่อนโดยเครือข่ายองค์กรชุมชนและประสานการทำงาน ขอการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ ในตำบล ในปี 2562 มีการจัดทำแผนระดับตำบลจำนวน 518 ตำบล นอกจากนั้น พอช. ยังได้สนับสนุนให้มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ระดับจังหวัดเสนอหน่วยงานต่างๆ ในปี 2562 มีการดำเนินการ จำนวน 38 จังหวัด ระหว่างปี 2561 - 2562 ขบวนการองค์กรชุมชนได้เสนอแผนดังกล่าวต่อหน่วยงาน ระดับจังหวัด ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 279.5 ล้านบาท

เพื่อให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในระดับที่สูงกว่าจังหวัด พอช. ยังได้สนับสนุนให้เครือข่ายองค์กรชุมชนในกลุ่มจังหวัดจัดทำ แผนยุทธศาสตร์ภาคและกลุ่มจังหวัด คือ แผนยุทธศาสตร์ภาคเหนือ กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้สามจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออก 8 จังหวัด การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งใน อ่าว ก.ไก่(สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และประจวบคีรีขันธ์)และแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดอีสานตอนบน แผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือและภาคใต้ชายแดน ได้รับ งบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลตามแผนงานพัฒนาภาค ในปีงบประมาณ 2563 จำนวน 31.9 ล้านบาท

5. การพัฒนาคนของขบวนการองค์กรชุมชน

การพัฒนาคน หรือ การพัฒนาผู้นำของขบวนการองค์กรชุมชนเป็นกิจกรรมหลักของ พอช. ที่ดำเนินการในทุกโครงการ อย่างต่อเนื่อง เพราะการพัฒนาคน คือ ส่วนสำคัญของการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน ในปี 2560 มีการพัฒนาคน จำนวน 3,482 คน ปี 2561 จำนวน 3,864 คน ปี 2562 มีการพัฒนาคนผู้นำรูปแบบต่างๆ รวม 4,395 คน รวม 3 ปี มีผู้นำที่ผ่านกระบวนการพัฒนาทั้งสิ้น 11,741 คน ประเด็นที่มีการพัฒนาคือ การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะในพื้นที่ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล การประสานหน่วยงาน การพัฒนาสภาพองค์กรชุมชน การสื่อสารชุมชนและการจัดการความรู้ เป็นต้น

6. ลินเชื่อเพื่อการพัฒนา : เพิ่มโอกาสให้คนจนมีบ้าน

การให้สินเชื่อเพื่อการพัฒนาเป็นกิจกรรมดั้งเดิมของ พอช. และตามอำนาจหน้าที่ในกฎหมายจัดตั้ง พอช. ในระยะแรก มีสินเชื่อหลายประเภท ดอกเบี้ยและระยะเวลาการส่งคืนแตกต่างกันไป ปัจจุบันสินเชื่อส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ตามโครงการบ้านมั่นคง “ลินเชื่อ” เป็นเครื่องมือสำคัญ ที่ทำให้คนยากจนมีบ้านได้ เพราะกลุ่มเป้าหมายของโครงการบ้านมั่นคง ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่สามารถกู้เงินจากธนาคารได้ เนื่องจากไม่มีรายได้ที่แน่นอน บางคนไม่มีบัญชีเงินฝากกับธนาคารเสียด้วยซ้ำ การสร้างบ้านตามโครงการบ้านมั่นคงรัฐบาลให้การสนับสนุนระบบสาธารณูปโภค และกระบวนการพัฒนา คิดเป็นประมาณ ร้อยละ 30 ของเงินลงทุนทั้งโครงการ อีกร้อยละ 70 เป็นการลงทุนของแต่ละครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่มาจากสินเชื่อของ พอช. ซึ่งคิดดอกเบี้ย ร้อยละ 4 ต่อปี ระยะเวลาผ่อนส่งไม่เกิน 20 ปี เงินกู้สูงสุด 360,000 บาท (มูลค่าของบ้านและที่ดิน)

ตั้งแต่ก่อตั้ง พอช. ถึงสิ้นปีงบประมาณ 2562 พอช. ให้สินเชื่อชุมชนไปแล้ว จำนวน 10,435 ล้านบาท แก่ 973 องค์กรชุมชน มีผู้รับประโยชน์ 405,370 ครัวเรือน ใน 6,229 ชุมชน เฉพาะปี 2562 มีการอนุมัติสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย จำนวน 24 องค์กร 58 ชุมชน 1,269 ครัวเรือน วงเงิน 389 ล้านบาท พอช. ให้สินเชื่อเฉพาะองค์กรชุมชน (ส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์หรือกลุ่มออมทรัพย์) ไม่ได้ให้สินเชื่อรายบุคคลหรือครอบครัว เพื่อที่องค์กรชุมชนจะได้ไปพัฒนาระบบการบริหารจัดการสินเชื่อของตนเองกับมวลหมู่สมาชิก จากการติดตามประเมินคุณภาพองค์กรผู้ใช้สินเชื่อในปี 2562 จำนวน 444 องค์กร พบว่า มีกลุ่มคุณภาพ ระดับดีมาก(A) ร้อยละ 35 กลุ่มปานกลาง(B) ร้อยละ 34 และกลุ่มพอใช้/ปรับปรุง(C) ร้อยละ 30 การฝึกอบรมและพัฒนาองค์กรในปี 2562 ทำให้มีการพัฒนากลุ่มจำนวน 369 องค์กร ทำให้องค์กร(ส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์) ผู้รับสินเชื่อ 235 องค์กร สามารถจัดทำบัญชี และงบการเงินได้ตามมาตรฐาน

7. การแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยคนจน

1 บ้านมั่นคงเมืองและชนบท : บ้านที่มากกว่าคำว่าบ้าน

ตามแผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัยระยะ 20 ปี ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อเดือนกันยายน 2560 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน รับผิดชอบ การบริหารจัดการเพื่อให้ผู้มีรายได้น้อย 1.053 ล้านครัวเรือน มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยภายในปี 2579 พอช. ได้ดำเนินการโครงการบ้านมั่นคงมาตั้งแต่ปี 2546 ในพื้นที่ชุมชนแออัดทั่วประเทศ (มีทั้งหมดประมาณ 6,300 ชุมชน จากการสำรวจในปี 2552) ต่อมาในปี 2560 รัฐบาลสามารถยึดคืนพื้นที่ สปก. มาได้จำนวนมาก พอช.จึงทำงานร่วมกับ สปก. ในการจัดทำโครงการบ้านมั่นคงในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งรัฐบาลจัดสรรให้กับคนจน ที่ไม่มีที่ดินและไม่มีบ้าน นอกเหนือจาก สปก. แล้ว พอช. ยังร่วมมือกับอีกหลายหน่วยงานในการดำเนินการโครงการนี้คือ กรมเจ้าท่า นิคมสร้างตนเอง (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ) ป่าชายเลน(กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) ที่ราชพัสดุ (กรมธนารักษ์) เป็นต้น ถึงสิ้นปีงบประมาณ 2562 พอช. สนับสนุนให้คนจนมีบ้านตามโครงการบ้านมั่นคงสะสม (2546-2562) รวมทั้งสิ้น 112,777 ครัวเรือน ใน 422 เมือง ทั่วประเทศ เป็นโครงการบ้านมั่นคงในชนบท (2560-2562) จำนวน 67 พื้นที่ 7,705 ครัวเรือน

2 บ้านพอเพียงชนบท : ซ่อมสร้างบ้านคนจน

เริ่มดำเนินการในปี 2560 เป็นการสนับสนุนการซ่อมสร้างบ้านผู้ด้อยโอกาส ผู้มีรายได้น้อยในชนบท ซึ่งมีที่อยู่อาศัยและที่ดินแล้ว แต่สภาพบ้านทรุดโทรม กระบวนการทำงานจะเริ่มด้วยการสำรวจผู้เดือดร้อนทั้งตำบล แล้วจัดเวทีประชาคมจัดลำดับการสนับสนุน ซึ่งอาจต้องใช้เวลา 2-3 ปี จึงจะดำเนินการได้หมดเพราะมีงบประมาณจำกัด พอช. สนับสนุนงบประมาณ ประมาณหลังละ 19,000 บาท โดยองค์กรชุมชนจะจัดสรรให้ครัวเรือนตามความเดือดร้อน มีการสำรวจความจำเป็นในการซ่อมสร้างอย่างละเอียด ปี 2560 ดำเนินการใน 747 ตำบล จำนวน 10,369 ครัวเรือน ในปี 2561 ดำเนินการใน 1,150 ตำบล (บางตำบลขยายผลในตำบลเดียวกับปี 2560) จำนวน 15,421 ครัวเรือน ในปี 2562 ดำเนินการเพิ่มอีก 1,338 ตำบล จำนวน 16,275 ครัวเรือน รวมทั้งหมด 2560-2562 ดำเนินการในพื้นที่ 2,391 ตำบล (บางตำบลดำเนินการต่อเนื่องสองสามปีเพราะผู้เดือดร้อนเยอะ)

3 การพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง

เป็นการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลตามมติ ครม. วันที่ 8 มีนาคม 2559 ที่ต้องการสร้างเขื่อนและป้องกันน้ำท่วมริมคลองลาดพร้าว โดย พอช. รับผิดชอบการจัดที่อยู่อาศัยของชุมชนแออัดกว่า 7,069 ครัวเรือน ใน 50 ชุมชน กระบวนการดำเนินการใช้แนวทางของโครงการบ้านมั่นคง แต่เนื่องจากการเข้าใช้พื้นที่ดังกล่าวมาเป็นเวลายาวนานหลายสิบปี มีกลุ่มผู้ไม่เห็นด้วยบางส่วน จึงดำเนินการได้ยาก ปัจจุบันสามารถดำเนินการได้ใน 35 ชุมชน จำนวน 3,288 ครัวเรือน มีบ้านที่สร้างแล้วเสร็จ 2,324 ครัวเรือน

รัฐบาลได้มอบหมายให้ พอช. ดำเนินการพัฒนาที่อยู่อาศัยริมคลองเพิ่มเติมอีกโครงการหนึ่งในปี 2562 คือ การพัฒนาที่อยู่อาศัยริมคลองเปรมประชากร จำนวน 6,386 ครัวเรือนใน 32 ชุมชน 4 หมู่บ้าน ปี 2562 อนุมัติโครงการได้ 583 ครัวเรือน

4 คนไร้บ้านต้องมีบ้าน

การสำรวจจำนวนคนไร้บ้านโดยมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัยในปี 2553 ในกรุงเทพฯ เชียงใหม่ และขอนแก่น พบว่า มีคนไร้บ้าน 1,395 คน เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรชุมชนได้ผลักดันให้มีโครงการที่อยู่อาศัยของคนไร้บ้านเป็นเวลานานหลายปี จนกระทั่งปี 2559 รัฐบาลจึงอนุมัติงบประมาณผ่าน พอช. เพื่อดำเนินการ จำนวน 118 ล้านบาท มีการก่อสร้างศูนย์ที่พักคนไร้บ้านในกรุงเทพฯ ปทุมธานี ขอนแก่น และเชียงใหม่ สามารถรองรับได้ประมาณ 700 ราย ศูนย์ดังกล่าวจะบริหารจัดการโดยองค์กรของคนไร้บ้านเอง มีข้อตกลงในการเข้าอยู่อาศัยชัดเจน สำหรับคนที่มีความพร้อมที่จะสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ข้างนอกก็จะเข้าโครงการบ้านมั่นคงปกติต่อไป สิบปีผ่านไป ในเดือนเมษายน 2562 พอช. และหน่วยงานภาคีต่างๆ ได้ร่วมกันสำรวจคนไร้บ้านในเขตเมืองใหญ่ทั่วประเทศ พบว่า มีคนไร้บ้าน จำนวน 2,719 คน

5 บ้านสำหรับผู้ประสบภัยและการจัดการภัยพิบัติ

สถานการณ์ด้านที่อยู่อาศัยของประชาชนทั่วไป คือ มีผู้ประสบภัยธรรมชาติ การถูกไล่รื้อโดยเจ้าของที่ดิน(รัฐหรือเอกชน) อยู่ตลอดเวลา พอช. จึงได้เริ่มโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเหล่านี้ ตั้งแต่ปี 2559 โดยการสนับสนุนการจัดการที่อยู่อาศัยชั่วคราว ระหว่างการดำเนินการโครงการที่อยู่อาศัยถาวรของผู้เดือนร้อน ในปี 2562 มีการสนับสนุนผู้เดือนร้อนให้จัดหาที่อยู่อาศัยชั่วคราวรวมทั้งสิ้น 1,416 ครั้วเรือน เป็นผู้ประสบภัยจากการ ไล่รื้อและการเตรียมหาที่อยู่ใหม่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 300 ครั้วเรือน และผู้ประสบภัยน้ำท่วมในภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1,101 ครั้วเรือน

ตั้งแต่ปี 2559-2562 พอช. ช่วยเหลือผู้ประสบภัยเหล่านี้ไปแล้วทั้งสิ้น 79 โครงการ 2,892 ครั้วเรือน งานด้านภัยพิบัติชุมชนเป็นงานที่ พอช. ดำเนินการมาตั้งแต่เหตุการณ์สึนามิชายฝั่งทะเลอันดามัน ปี 2547 โดยใช้หลักการสำคัญคือ ให้ชุมชนผู้ประสบภัยลุกขึ้นมาบริหารจัดการภัยพิบัติด้วยตนเอง ตั้งแต่ระยะการช่วยเหลือเฉพาะหน้าไปจนถึงการฟื้นฟูชุมชน รวมทั้งการวางแผนรับมือภัยพิบัติของชุมชน หลังสึนามิ พอช. ได้สนับสนุนการทำงานของเครือข่ายองค์กรชุมชนจัดการภัยพิบัติในเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ของทุกภาค ทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์ รวมทั้งกรณีน้ำท่วมใหญ่กรุงเทพมหานครและภาคกลางในปี 2554 นอกจากนั้นกรณีดินโคลนถล่มภาคเหนือในปี 2549 แผ่นดินไหวเชียงรายปี 2557 และดินโคลนถล่มทั้งหมู่บ้านที่บ้านห้วยขาบ อ.บ่อเกลือ จ.น่าน ในปี 2561 พอช. สนับสนุนการทำงานของขบวนชุมชนมาทุกเหตุการณ์

บทบาทหลักของ พอช. ในระยะเฉพาะหน้าคือ การสนับสนุนเกี่ยวกับที่พักชั่วคราว ระยะต่อไปคือ การเตรียมแผนรับมือภัยพิบัติและวางแผนฟื้นฟูชุมชน รวมถึงการจัดการที่อยู่อาศัยถาวร กรณีที่ต้องสร้างที่อยู่อาศัยใหม่หรือย้ายชุมชนไปอยู่ในที่ปลอดภัย ในปี 2562 มีกรณีภัยพิบัติสำคัญที่ภาคใต้ฝั่งตะวันออก กรณีพายุปลาบึก และน้ำท่วมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่ง พอช. ได้สนับสนุนบ้านพักชั่วคราวไปทั้งสองรายการ

บ้านที่มากกว่าคำว่าบ้าน : ผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ สังคมของบ้านมั่นคง

จากการสอบถามความคิดเห็นของชุมชน เกี่ยวกับผลที่ได้รับจากโครงการบ้านมั่นคงในปี 2562 ผู้นำชุมชนที่เข้าร่วมโครงการระบุว่าบ้านมั่นคงให้ผล ดังนี้

ความมั่นคงของมนุษย์

- มีบ้านและที่ดินเพื่ออยู่อาศัยมั่นคง ไม่วิตกกังวลว่าจะถูกไล่รื้อ
- มีสวัสดิการคุ้มครองทุกคนตลอดชีวิต
- มีรายได้ที่มั่นคงและมีเงินออมในสหกรณ์หรือกลุ่มออมทรัพย์
- มีสภาพแวดล้อม สุขภาพดีและเพื่อนบ้านที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

สังคมและความสัมพันธ์ที่ดี

- เป็นผู้ให้มากกว่าเป็นผู้รับ
- สาธารณะยอมรับสถานะของคนจนเมืองมากขึ้น
- เอื้ออาทร เผื่อแผ่ ตักตวง ช่วยเหลือกันและกัน
- เป็นพลเมืองที่มีศักดิ์ศรีของประเทศ
- มีความภาคภูมิใจ มีพลัง มีเอกภาพ
- เราไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง

สิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมเปลี่ยนแปลงเมือง

- ทำให้เมืองมีสีสันมีพลัง
- เป็นการพัฒนาที่สร้างวางเปล่าของเมืองให้เป็นประโยชน์
- ทำให้มีการขยายเขตสาธารณูปโภคเข้าถึง
- ทำให้คนในชุมชนอื่นๆ ได้รับประโยชน์ด้วย
- คนจนเมืองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดทิศทาง
- การพัฒนาเมืองร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- คนจนเสนอแนะได้ มีสิทธิเสรีภาพเท่าคนอื่น

สร้างพลังของคนและองค์กร

- สร้างความเข้มแข็งให้สังคมและชุมชน
- ทำสิ่งผิดให้ถูก
- เปลี่ยนจากผู้ตามเป็นผู้นำ จากไม่มีบ้านเป็นคนมีบ้าน
- จากซื้อแล้วเป็นคนกล้า/จากอ่อนแอเป็นเข้มแข็ง/จากคนจนเป็นคนมีเงินออม/จากคนไม่มีอนาคตเป็นคนมีอนาคตสดใส
- สามารถผลักดันให้เกิดสิ่งดีๆ ขึ้น ในชุมชนได้
- ให้พลังในการดำเนินชีวิตเพราะสามารถทำสิ่งยากๆ เป็นผลสำเร็จ
- เราสามารถบริหารจัดการตนเองได้
- องค์กรชุมชนมีอำนาจต่อรองเพื่อความถูกต้องเป็นธรรมมากขึ้น
- เราสามารถแก้ปัญหาที่รัฐไม่สามารถแก้ได้
- เกิดมุมมองกว้างขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากขึ้น
- ทำงานมีประสิทธิผลมากขึ้น
- มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น ก่อสร้าง บัญชี ช่างเกษตร การประสานราชการ ฯลฯ

พอช. - CODI

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
912 ถนนพหลโยธิน แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กทม. 10240
โทรศัพท์ 0-2378-8300 โทรสาร 0-2378-8376
Website : <http://www.codi.or.th>